

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2026-08-24
MÅLNR: T 8205-26
AKTBIL: 22

STOCKHOLMS TINGSRÄTTS MÅL NR T 8205-26

NCC SVERIGE AB ("NCC") ./ TRYG FORSIKRING A/S, CVR 24260666, GENOM
TRYGG-HANSA FÖRSÄKRING FILIAL ("TRYGG-HANSA")

TRYGG-HANSAS UTVECKLADE SVAROMÅL 2026-08-24

Innehållsförteckning

DEL I – INLEDANDE KOMMENTARER.....	4
A NCC SAKNAR RÄTT TILL FÖRSÄKRINGSSKYDD	4
DEL II – INSTÄLLNING, YRKANDEN OCH GRUNDER I SAMMANFATTNING	5
B Inställning och yrkanden	5
C Grunder i sammanfattning	5
DEL III – FORMALIA OCH DISPOSITION.....	6
C.1 Utgångspunkter för Trygg-Hansas inställning	6
C.2 Inriktning av svaromålet	7
C.3 Disposition	7
DEL IV – BAKGRUND.....	8
D Bakgrund	8
D.1 Projektet Vattenparken Oceana	8
D.2 Branden	9
D.3 Elmuffsvetsning	12
E Projektförsäkringen	12
E.1 Projektförsäkringen och dess försäkringsvillkor.....	12
F Skaderegleringen	14
F.1 Inledning	14
F.2 Utredningen.....	14
F.3 Kontakterna och det Slutliga Ställningstagandet	18
DEL V – NCC SAKNAR RÄTT TILL FÖRSÄKRINGSSKYDD UNDER PROJEKTFÖRSÄKRINGEN	21
G Projektförsäkringens undantagsvillkor	21
G.1 De nu aktuella undantagsvillkoren i Projektförsäkringen	21
G.2 Bedömningen av grov vårdslöshet eller risktagande enligt undantagsvillkor påverkas inte av att allriskmomentets trigger ändrats	23
H Elmuffsvetsning utgör brandfarliga heta arbeten.....	24
H.1 Allmänt om brandfarliga heta arbeten och Säkerhetsregler	24
H.2 Elmuffsvetsning utgör brandfarliga heta arbeten	28
H.3 Elmuffsvetsningen som startade Branden var ett brandfarligt hett arbete	31

H.4	Elmuffsvetsningen som startade Branden utfördes felaktigt	33
H.5	Riskerna med elmuffsvetsning	36
I	NCC har framkallat försäkringsfallet	38
I.1	Inledningsvis	38
I.2	Det är felaktigt att NCC:s agerande ska prövas mot den tidigare versionen av Säkerhetsreglerna.....	39
I.3	NCC har agerat grovt vårdslöst eller handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa	40
I.4	NCC borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa 54	
I.5	Identifikation	55
J	Det föreligger orsakssamband mellan NCC:s agerande och den uppkomna Branden.....	57
J.1	Efterlevnad av lagar och regler hade förhindrat Branden	57
J.2	Huvudorsaksläran är inte tillämplig.....	57
DEL VI – ÖVRIGT.....		59
K	Bevisuppgift.....	59
L	Begäran om information och underlag	59
L.1	Skyddsronder	59
L.2	Mötesprotokoll	60
L.3	Underlag utvisande genomgående av introduktion och utbildning	61
L.4	Företag som vistats på byggarbetsplatsen för Vattenpark Oceanas utförande och avtal med underentreprenörer	61
M	FÖRTYDLIGANDE RESERVATION	62

I egenskap av ombud för Trygg-Hansa får vi härmed inkomma med utvecklat svaromål enligt följande.

DEL I – INLEDANDE KOMMENTARER

A NCC SAKNAR RÄTT TILL FÖRSÄKRINGSSKYDD

143. På morgonen den 12 februari 2024 utbröt en kraftig brand på arbetsområdet för vattenparken Oceana ("**Branden**" och "**Vattenparken Oceana**"). Branden fick den förödande konsekvensen att en person omkom. Därtill uppstod stora materiella skador.
144. Utförandet av Vattenparken Oceana, med AB Liseberg Skår 40:17 ("**Liseberg**") som beställare, har i huvudsak hanterats av NCC som totalentreprenör. Med avseende på det som inte ingått i NCC:s totalentreprenad har Liseberg ingått avtal med andra entreprenörer och leverantörer, vilka således utgjort sidoentreprenader i förhållande till NCC:s entreprenad.
145. NCC har enligt avtal med Liseberg utsetts till byggarbetsmiljösamordnare för projektering av arbetet (BAS-P) och för utförandet av arbetet (BAS-U), brandskyddsansvarig, tillståndsansvarig vid brandfarliga heta arbeten samt samordningsansvarig avseende egna och andras arbeten och installationer. Uppdragen har bland annat inneburit att NCC haft ansvar för samordningen av arbetena inkluderande även samordning av såväl arbetsmiljöarbetet som brandskyddet, för skyddsronder, att kontrollera att arbetsmiljörisker hanteras samt riskbedöma heta arbeten på arbetsplatsen. NCC:s ansvar har även omfattat sidoentreprenörer.
146. Projektet Vattenparken Oceana omfattas av en så kallad projektförsäkring ("**Projektförsäkringen**") hos Trygg-Hansa. Liseberg är försäkringstagare i försäkringen och NCC (med flera) är medförsäkrat. Projektförsäkringen omfattar, för NCC som medförsäkrat, allriskförsäkring för arbeten på arbetsområden och ansvarsförsäkring.
147. NCC:s stämningsansökan ger sken av att Trygg-Hansa grundlöst skulle ha nekat NCC försäkringsskydd under Projektförsäkringen. Så är emellertid inte fallet.

148. Den utredning som genomförts efter Branden – däribland av Statens haverikommission – utvisar att det förelegat allvarliga och systematiska brister i det systematiska arbetsmiljö- och brandskyddsarbetet och att NCC brustit i sitt ansvar att se till att regler och rutiner efterlevdes, kontrollerades och följdes upp. Detta har medfört att det arbete som startade Branden, vilket utgör ett brandfarligt hett arbete, kunde utföras utan erforderligt tillstånd, utan tillräckliga förutsättningar och på ett riskfyllt sätt.
149. Mot denna bakgrund är det Trygg-Hansas inställning att NCC framkallat försäkringsfall genom grov vårdslöshet eller sådant risktagande att rätt till försäkringsskydd under Projektförsäkringen därmed saknas.

DEL II – INSTÄLLNING, YRKANDEN OCH GRUNDER I SAMMANFATTNING

B Inställning och yrkanden

150. Trygg-Hansa vidhåller sina avvisningsyrkanden avseende NCC:s yrkande i första, andra och tredje hand.
151. För det fall tingsrätten inte avvisar NCC:s yrkanden i första, andra och tredje hand, bestrider Trygg-Hansa nämnda yrkanden i deras helhet.
152. Trygg-Hansa bestrider NCC:s yrkande i fjärde hand i dess helhet.
153. Trygg-Hansa yrkar att tingsrätten ska förplikta NCC att utge ersättning för Trygg-Hansas rättegångskostnad med belopp som senare kommer att anges.

C Grunder i sammanfattning

154. Liseberg har för bland annat uppförandet av Vattenparken Oceana i Göteborg tecknat Projektförsäkringen. NCC är medförsäkrat under Projektförsäkringen vad avser Projektförsäkringens allrisk- och ansvarsmoment.

155. NCC har, genom personer som intar ställning som organ och genom andra anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen, framkallat försäkringsfall genom grov vårdslöshet. Rätten till försäkringsskydd under Projektförsäkringen med anledning av Branden är därför undantagen i enlighet med första meningen i punkt 6.5 i Projektförsäkringen, alternativt första meningen i punkt 5.4 eller 5.5 i Projektförsäkringen.
156. NCC, genom personer som intar ställning som organ och genom andra anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen, måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa. Rätten till försäkringsskydd under Projektförsäkringen med anledning av Branden är därför undantagen i enlighet med andra meningen i punkt 6.5 i Projektförsäkringen, alternativt andra meningen i punkt 5.4 i Projekt-försäkringen.
157. Under alla omständigheter borde NCC, genom personer som intar ställning som organ och genom andra anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen, ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa. Rätten till försäkringsskydd under Projekt-försäkringen med anledning av Branden är därför undantagen i enlighet med andra meningen i punkt 5.5 i Projektförsäkringen.
158. Det föreligger adekvat orsakssamband mellan NCC:s agerande och Branden.

DEL III – FORMALIA OCH DISPOSITION

C.1 Utgångspunkter för Trygg-Hansas inställning

159. Trygg-Hansa har yrkat att tingsrätten ska avvisa NCC:s yrkanden i första, andra och tredje hand, men har godtagit NCC:s yrkande i fjärde hand. Det har ännu inte fattats något beslut i fråga om Trygg-Hansas avvisningsyrkanden.
160. Det är Trygg-Hansas uppfattning att utformningen av ett fullständigt svaromål är beroende av vilket fastställelseyrkande som ska upptas till prövning.
161. Trygg-Hansa kan komma att komplettera svaromålet när det är slutligt klarlagt vilket av NCC:s yrkande som ska bli föremål för prövning.

C.2 Inriktning av svaromålet

162. I den mån något som NCC anfört inte särskilt bemöts av Trygg-Hansa, ska detta emellertid inte antas utgöra ett vitsordande. Det är endast omständigheter som Trygg-Hansa uttryckligen medger eller vitsordar som kan antas vara ostridiga parterna emellan. Bilagor
163. NCC har begärt att detta mål ska handläggas gemensamt med målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa och har med anledning härav inte gett in de bilagor som NCC hänvisar till i stämningsansökan och som redan är ingivna i det målet.
164. Innan något beslut har fattats i frågan om gemensam handläggning ger Trygg-Hansa, i syfte att inte i onödan belasta handläggningen av förevarande mål, tills vidare på motsvarande sätt inte in bilagor som redan har ingetts i målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa, utan hänvisar i stället till respektive dokumentets aktbilaga i det målet. Bilagor som inte tidigare ingetts i målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa ges in tillsammans med detta svaromål.

C.3 Disposition

165. Trygg-Hansas svaromål är indelat i följande delar, med följande, här kortfattat, omnämnda innehåll.
166. I **del IV**, behandlas bakgrund. Först redogörs i avsnitt D något kort om projektet Vattenparken Oceana, Branden och den arbetsmetod, elmuffsvetsning, som startade Branden. Därefter redogörs i avsnitt E något kort om Projektförsäkringen och dess försäkringsvillkor. I avsnitt F redogörs för skaderegleringen, parternas korrespondens och Trygg-Hansas Slutliga Ställningstagande.
167. I **del V**, utvecklas NCC:s avsaknad av rätt till försäkringsskydd under Projektförsäkringen. I avsnitt G behandlas Projektförsäkringens undantagsvillkor. I avsnitt H behandlas sedan frågan om elmuffsvetsning, att den elmuffsvetsning som startade Branden var ett brandfarligt hett arbete och att arbetet utfördes felaktigt. I avsnitt I utvecklas Trygg-Hansas inställning att NCC saknar rätt till försäkringsskydd under Projektförsäkringen med anledning av att NCC har framkallat försäkringsfall. Vidare behandlas i avsnitt J orsakssambandet mellan NCC:s agerande och Branden.

168. I **del VI**, behandlas övriga frågor. I avsnitt K behandlas frågan om Trygg-Hansas preliminära bevisuppgift. Därefter innehåller avsnitt L Trygg-Hansas begäran om information och underlag. Avsnitt M utgör Trygg-Hansas förtydligande reservation.

DEL IV – BAKGRUND

D Bakgrund

D.1 Projektet Vattenparken Oceana

169. Liseberg AB beslutade år 2017 att, genom sitt helägda dotterbolag Liseberg, uppföra den tematiserade Vattenparken Oceana, ett tematiserat upplevelsehotell ("**Hotellet**"), en markparkering, ett parkeringshus och tillhörande infrastruktur (tillsammans "**Jubileumsprojektet**").
170. Sedan det år 2018 beslutades att infrastruktur ska inkluderas i delprojektet Vattenparken Oceana och i delprojektet Hotellet består Jubileumsprojektet av de sist nämnda två delprojekten samt av delprojektet markparkering och delprojektet parkeringshus.
171. Delprojektet Hotellet färdigställdes och invigdes under våren 2023.
172. Delprojektet Vattenparken Oceana omfattar bland annat ett stort äventyrsbad med bassänghall och flertalet vattenattraktioner. Byggstart för Vattenparken Oceana var i november 2020.
173. Med undantag för vissa vattenattraktioner, viss inredning, viss rekvisita och viss dekor, har Liseberg, som anges ovan, för utförandet av delprojektet Vattenparken Oceana anlitat NCC som totalentreprenör.
174. NCC har anlitats av Liseberg för att NCC i fas 1 av delprojektet ska ta fram systemhandlingar m.m. för att uppfylla Lisebergs kravställningar och sedermera i fas 2 av delprojektet detaljprojektera och utföra vad som ingår i totalentreprenaden. Liseberg har självt ansvarat för upphandling och inköp av vissa vattenattraktioner, inredning och dekor i vattenparken. Liseberg och NCC har emellertid avtalat om att NCC ska ansvara för att NCC:s egna arbeten samordnas med Lisebergs eventuella egna samt sidoentreprenörers och andras arbeten och installationer.

175. NCC har också – som totalentreprenör – enligt avtal med Liseberg utsetts till byggarbetsmiljösamordnare för projektering av arbetet (BAS-P) och för utförandet av arbetet (BAS-U), brandskyddsansvarig och tillståndsansvarig vid brandfarliga heta arbeten. NCC:s ansvar härvid i delprojektet Vattenparken Oceana omfattade även sidoentreprenörer.
176. Med avseende på det som inte ingått i NCC:s totalentreprenad har Liseberg ingått avtal med andra entreprenörer och leverantörer, bland annat bolaget WhiteWater West Industries Ltd ("**WhiteWater**") avseende vattenattraktionerna, vilken således utgjorde en sidoentreprenad i förhållande till NCC:s entreprenad.

D.2 Branden

177. Som nedan kommer att utvecklas (se avsnitt F.2), har utredningen visat att Branden startade i samband med så kallad elmuffsvetsning av omledningsrör i anslutning till vattenrutschkanan Rattler. Arbetsmomentet utfördes av sidoentreprenören WhiteWater.
178. Strax efter kl. 10.00 uppmärksammades att det kom rök från vattenrutschkanan Rattler och ett par minuter därefter slog lågor ut från den samma.¹

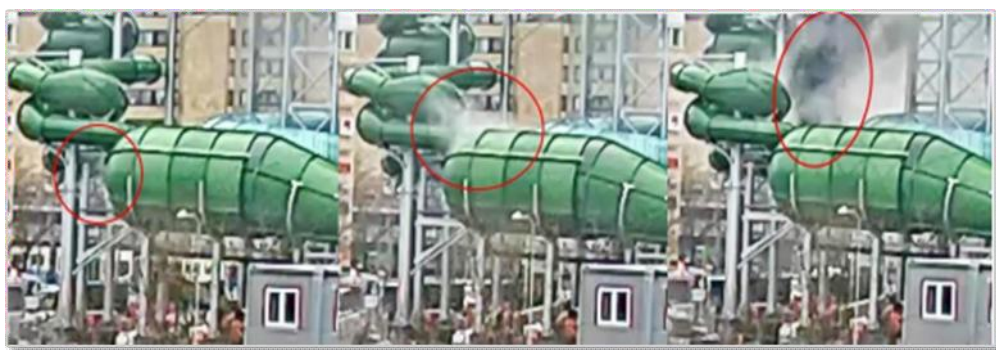

Bild 1: Urklipp ur Statens haverikommissions ("**SHK**") slutrapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 12, figur 4. Bildserie mellan ca. kl. 10.03 (vänster) till kl. 10.05 (höger).

¹ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 12–13.

Bild 2: Urklipp ur SHK:s slutrapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 13, figur 5. Bild ca. kl. 10.05.

179. Branden spred sig därefter i vattenrutschkanan Rattler och rök rörde sig upp mot det torn från vilket vattenattraktionerna startade och började även sprida sig i bassänghallen.²

Bild 3: Urklipp ur SHK:s slutrapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 14, figur 6. Bild ca. kl. 10.06.

² Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 13–14.

Bild 4: Urklipp ur SHK:s slutrapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 14, figur 8. Bild ca. kl. 10.16.

180. En tid efter att rök första gången upptäcktes komma från vattenrutschkanan inträffade en brandgasexplosion högt uppe i tornet. Branden och rökutvecklingen tilltog därefter kraftigt och Branden kunde sprida sig till övriga vattenrutschkanor och in i bassänghallen.³

Bild 5: Urklipp ur SHK:s slutrapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 16, figur 9. Bild ca. kl. 10.20.

³ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 15–16.

D.3 Elmuffsvetsning

181. Elmuffsvetsning, även kallat elektrosvetsning, är en svetsmetod för att sammanfoga rördelar i plast. Detta sker genom att två plaströr skjuts in från olika sidor i en så kallad elmuff som genom uppvärmning av inbyggd metalltråd smälter samman rördelarna och elmuffen. Uppvärmningen sker genom att metalltråden i elmuffen värms upp när ett elsvetsaggregat kopplas till elmuffen via strömkablar.

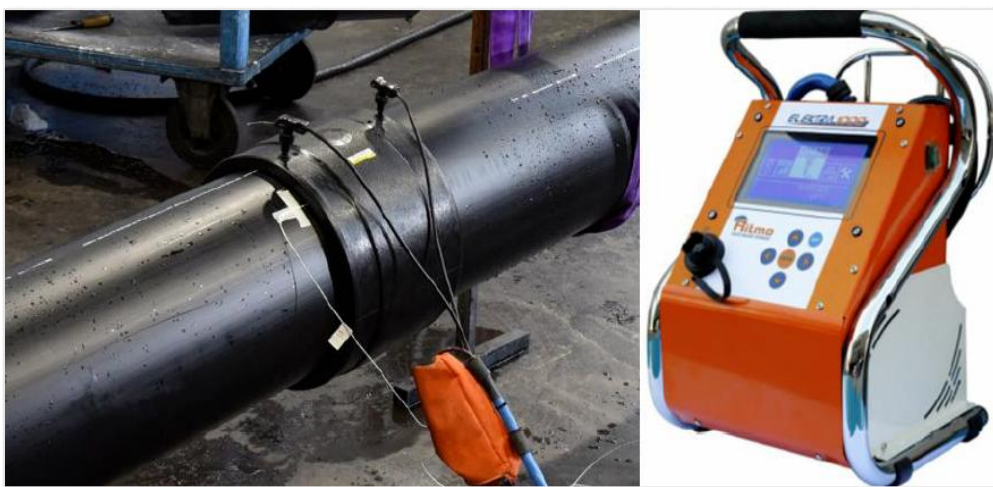

Bild 6: Urklipp ur SHK:s Rapport, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 23, figur 15. Till vänster utvisande två rör med monterad elmuff med inkopplade strömkablar och till höger utvisande elsvetsaggregat. Detta är samma typ av elsvetsaggregat, rör och elmuff som användes i samband med Branden.

182. Vid korrekt utförd svetsning värms elmuffens svetszoner upp till en temperatur mellan 230 och 250 grader, vilket således möjliggör att plastmaterialet i elmuffen och röret smälter samman.⁴

E Projektförsäkringen

E.1 Projektförsäkringen och dess försäkringsvillkor

183. Som inledningsvis anges tecknade Liseberg, så som försäkringstagare, för delprojektet Hotellet och delprojektet Vattenparken Oceana den nu aktuella Projektförsäkringen, vilken gäller med en försäkringstid mellan 1 oktober 2019 och 28 november 2027 och på vilken försäkringsvillkoren "Produktvillkor Projektförsäkring, Version: 2017:1" tillämpas.

⁴ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 22.

184. NCC anför att *"Trygg-Hansa och Liseberg har genom Projektförsäkringen ingått avtal om allrisk-, avbrotts- och ansvarsförsäkring med Trygg-Hansa som försäkringsgivare och Liseberg som försäkringstagare. NCC är medförsäkrat och har samma rättigheter som Liseberg enligt försäkringsavtalet."*⁵
185. Det stämmer att NCC är medförsäkrat under Projektförsäkringen. Det stämmer vidare att Projektförsäkringen omfattar allriskförsäkring för arbeten på arbetsområden och ansvarsförsäkring.
186. Som Trygg-Hansa emellertid tidigare anført, har inte NCC som medförsäkrat under Projektförsäkringen samma rättigheter som Liseberg enligt försäkringsbrevet.⁶ I försäkringsavtalet har särskilt avtalats att avbrottsförsäkring, s.k. Delay in Start Up (DSU), ingår, och på vilken försäkringsvillkoren "Trygg-Hansa DSU villkor" tillämpas ("**Avbrottsförsäkringen**"). Avbrottsförsäkringen gäller emellertid endast för Liseberg så som försäkringstagare, och inte för NCC.
187. Projektförsäkringen innehåller sju olika avsnitt, enligt följande.
- Avsnitt 1: Egendomsförsäkring.
 - Avsnitt 2: Ansvarsförsäkring.
 - Avsnitt 3: Säkerhetsföreskrifter.
 - Avsnitt 4: Skaderegleringsbestämmelser.
 - Avsnitt 5: Allmänna undantag.
 - Avsnitt 6: Allmänna avtalsbestämmelser.
 - Avsnitt 7: Definitioner.
188. Trygg-Hansa kommer löpande i svaromålet nedan redogöra för de villkor i Projektförsäkringen som Trygg-Hansa menar är av relevans i respektive del.

⁵ NCC:s stämningsansökan, stycke 17.

⁶ Trygg-Hansas svaromål den 9 juni 2026, stycke 41.

F Skaderegleringen

F.1 Inledning

189. Omgående efter Branden påbörjade Trygg-Hansa sin skadereglering och utredning. En extern brandorsaksutredning beställdes skyndsamt och fortsatt planering påbörjades.
190. Efter Branden anmälde NCC den 26 februari 2024 skada under Projektförsäkringen. Utöver NCC anmälde även andra aktörer, däribland Liseberg och WhiteWater, skada under Projektförsäkringen.

F.2 Utredningen

F.2.1 FSEC:s Brandorsaksutredning

191. Efter Branden inledde Trygg-Hansa skadereglering och anlidade bolaget Forensic Security ("FSEC") för att genomföra en brandorsaksutredning ("Brandorsaksutredningen"). Denna färdigställdes i mitten av maj 2024.⁷
192. Av Brandorsaksutredningen framgår bland annat följande.
193. FSEC bedömer att primärbrandområdet var området vid dränboxarna och rörkonstruktion under dränboxarna under vattenrutschkanan Rattler.⁸ FSEC bedömer vidare att det som startade Branden var den elmuffsvetsning som skedde vid vattenrutschkanan. Av Brandorsaksutredningen framgår att det föreligger brandrisk vid elmuffsvetsning, och då särskilt när rör kapas felaktigt och elmuffen inte centreras över rörändarna, eftersom svetszonerna blottläggs och värmen i rörmaterialet/muffen inte fördelas korrekt. Vidare framgår att rörets utformning i förevarande fall bedöms inte ha varit rätt.⁹
194. Vad avser orsaker till Branden, har i Brandorsaksutredningen identifierats ett flertal faktorer som bedöms ha ökat brandrisken eller minskat möjligheten att förhindra, upptäcka och utföra snabb släckinsats, vilka bland andra är följande.¹⁰

⁷ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25.

⁸ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 74–77.

⁹ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 77–78.

¹⁰ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 79–87.

195. WhiteWater hade inte tidigare erfarenhet av arbete med svetsning av så kallade PE-rör. Varken montörerna eller arbetsledaren hos WhiteWater hade utbildning i elmuffsvetsning eller heta arbeten. Dessa hade inte heller kännedom om brandrisker kopplade till elmuffsvetsning. Montörerna fick endast instruktion om hur svetsaggregatet fungerade. Kommunikationen med de polska montörerna var vidare en utmaning och den språkbarriär som förelåg kan ha bidragit till bristande kvalitet och riskfyllt utförande.
196. Säkerhetsföreskrifterna för brandfarliga heta arbeten följdes inte vid den elmuffsvetsning som startade Branden. WhiteWaters montörer saknade behörighet och certifikat för att utföra brandfarliga heta arbeten. Tillståndsansvarig hade inte utfärdat tillstånd för det aktuella arbetet och någon riskbedömning av den aktuella elmuffsvetsningen skedde inte.
197. Vidare hade brandrisken vid elmuffsvetsningen inte uppmärksammats i byggprojektet och inga specifika krav hade uppställts vid elmuffsvetsning i form av utbildning, licenser eller att säkerhetsföreskrifter för brandfarliga heta arbeten skulle följas. Det fanns inte, och hade inte heller begärts, någon riskanalys för WhiteWaters arbete med elmuffsvetsning.
198. Det framgår att WhiteWater hade framtagit en viss riskanalys för montage av vattenattraktionerna, men den fokuserade endast på arbete på hög höjd och relaterade risker. Det fanns inte, och hade inte heller begärts, dokumentation om risker förbundna med arbetet med rördragningen och/eller elmuffsvetsningen.
199. Det konstateras därtill att det synes ha funnits en tidspress dels för hela byggprojektet, dels för det specifika arbetet med rördragningen.
200. Vidare var omledningsröret lutande och öppet i båda ändar, vilket möjliggjorde god syretillförsel och skorstenseffekt vid brand. Detta ledde till en snabb brandspridning. Om syretillförseln hade begränsats, skulle Branden ha självslocknat.

F.2.2 SHK:s Rapport

201. Efter Branden beslutade Statens haverikommission ("SHK") att utreda Branden och den 20 mars 2025 publicerades slutrapporten av denna utredning ("**Rapporten**").¹¹
202. Av Rapporten framgår bland annat följande.
203. I likhet med FSEC, bedömer SHK att brandstarten var den elmuffsvetsning som skedde vid vattenrutschkanan Rattler. SHK bedömer vidare att PE-rören överhettades i samband med elmuffsvetsningen med anledning av att PE-rören inte täckte elmuffens svetszoner i tillräcklig omfattning och att det funnits brister i montaget.¹²
204. I Rapporten anges vidare att Branden snabbt spred sig i rörsystemet eftersom det inte fanns några hinder i rören som hindrade brandspridningen eller tillgången på syre.¹³
205. Det framhålls i Rapporten dels att rätt förutsättningar saknades för att genomföra det aktuella arbetet på ett säkert sätt till följd av brister i planeringen samt brister i kunskapen om riskerna vid elmuffsvetsning, dels att det funnits brister i efterlevnad, kontroll och uppföljning av fastställda processer, regler och rutiner.¹⁴
206. Vad avser SHK:s bedömning att rätt förutsättningar saknades, anges att varken Liseberg eller WhiteWater framtog något underlag gällande projektering och kravställning med avseende på omledningsrörens utformning, att någon närmare riskbedömning eller arbetsberedning avseende arbetet inte gjordes samt att det saknats detaljerad dokumentation över hur arbetena skulle genomföras. Av Rapporten framgår att bristerna i planeringen av arbetet med omledningsrören har påverkat förutsättningarna för arbetets genomförande.¹⁵

¹¹ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25.

¹² Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 39.

¹³ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 39.

¹⁴ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, avsnitt 2.2 och avsnitt 2.3.

¹⁵ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 40–41.

207. Vidare anges att brandrisken vid elmuffsvetsning inte var tillräckligt känd på byggarbetsplatsen och att några särskilda riskbegränsande åtgärder därför inte vidtogs.¹⁶
208. Avseende det nu aktuella arbetet med elmuffsvetsning anføres att varken montörerna eller arbetsledaren hos WhiteWater hade någon utbildning i elmuffsvetsning och att montörerna inför arbetet endast hade blivit instruerade om hur elsvetsaggregatet fungerade. De hade inte fått några specifika instruktioner om montage eller riskerna som föreligger vid bristfälligt montage. Inte heller hade dessa fått information om de brandrisker som föreligger vid elmuffsvetsning och hur sådana kan förebyggas.¹⁷
209. Vad avser SHK:s bedömning att det funnits brister i efterlevnad, kontroll och uppföljning av fastställda processer, regler och rutiner, konstateras att arbetsmomentet elmuffsvetsning inte finns dokumenterat i någon skriftlig arbetsberedning eller riskbedömning, och att dessa brister inte har hanterats innan arbetena påbörjades trots att såväl Liseberg som NCC hade löpande insyn i det arbete som WhiteWater utförde. Av Rapporten framgår att detta har medfört att de risker som var förknippade med arbetena med omledningsrören inte identifierats och hanterats inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.¹⁸
210. I Rapporten konstateras även att det förekommit andra brister i projektet Vattenparken Oceana, vilka inte i sig har haft påverkan på det aktuella arbetet, men som indikerar att det systematiska arbetsmiljöarbetet inte fungerade fullt ut och att säkerhetskulturen var svag.¹⁹

¹⁶ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 41.

¹⁷ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 41.

¹⁸ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 42.

¹⁹ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 42.

211. Vad avser orsaker till Branden, anför SHK sammanfattningsvis att brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet på byggarbetsplatsen medförde att arbetet med omledningsrören utfördes utan tillräckliga förutsättningar. Enligt SHK har det funnits brister i kunskaper om riskerna med arbetet, utförandet och planeringen samt att de brandrisker som var förknippade med det aktuella arbetet inte identifierades och därmed inte heller hanterades.²⁰

F.3 Kontakterna och det Slutliga Ställningstagandet

F.3.1 Det Preliminära Ställningstagandet

212. Trygg-Hansa meddelade den 22 maj 2024 preliminärt ställningstagande i förhållande till NCC (det "**Preliminära Ställningstagandet**").²¹ Vid denna tidpunkt var SHK:s utredning alltjämt pågående.
213. Samma dag som det Preliminära Ställningstagandet meddelades deltog Trygg-Hansa och NCC vid ett möte, varvid Trygg-Hansa även muntligen redogjorde för det Preliminära Ställningstagandet i förhållande till NCC.
214. Det Preliminära Ställningstagandet överensstämmer i stora delar med det Slutliga Ställningstagandet, vilket redogörs för nedan i avsnitt F.3.3.
215. Sammanfattningsvis framgår av det Preliminära Ställningstagandet att Trygg-Hansa, baserat på den information och underlag som Trygg-Hansa vid den tidpunkten hade tillgänglig, bedömde att NCC agerat på sådant sätt att rätt till försäkringsersättning från Projektförsäkringen saknas enligt såväl punkt 6.5 som punkterna 5.4 och 5.5 i Projektförsäkringen.
216. I det Preliminära Ställningstagandet gavs NCC möjlighet att inkomma med synpunkter innan slutligt ställningstagande skulle fattas.

²⁰ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 46.

²¹ Trygg-Hansas preliminära ställningstagande, bilaga S-1.

F.3.2 Den fortsatta korrespondensen

217. NCC återkom den 30 augusti 2024 med anledning av det Preliminära Ställningstagandet. Sammanfattningsvis gjorde NCC gällande att NCC inte skulle ha agerat grovt vårdslöst eller tagit några medvetna risker, att kravet på identifikation inte skulle vara uppfyllt samt att det inte skulle föreligga adekvat orsakssamband. Därtill ombad NCC att Trygg-Hansa skulle avvakta med att fatta slutligt ställningstagande till dess att de offentliga utredningarna var färdigställda.²²
218. Den 11 november 2024 meddelade Trygg-Hansa till NCC att Trygg-Hansa, enligt NCC:s begäran, tills vidare skulle avvakta att avge slutligt ställningstagande i avvaktan på offentliga utredningar.²³
219. Trygg-Hansa besvarade därefter den 20 december 2024 NCC:s tidigare skrivelse från 30 augusti 2024. Vid denna tidpunkt hade SHK sedan tidigare presenterat delrapport och meddelat att deras utredning utvisade att Branden startade i samband med elmuffsvetsning under vattenrutschkanorna. Med anledning av det som NCC hade framfört i sin tidigare skrivelse begärde Trygg-Hansa att NCC skulle återkomma med diverse underlag och uppgifter.²⁴
220. Den 10 mars 2025 återkom NCC med anledning av Trygg-Hansas skrivelse. I denna kommenterade NCC den delrapport om brandorsak som SHK presenterat, varvid NCC framförde att Branden av allt att döma har orsakats av ett felaktigt arbetsutförande av WhiteWater som NCC inte ansvarar för. Därtill återkom NCC avseende den begäran om underlag och uppgifter som Trygg-Hansa hade framställt.²⁵
221. Som ovan anføres (se avsnitt F.2.2), publicerades SHK:s Rapport den 20 mars 2025. I Rapporten framfördes omfattande kritik mot NCC och Trygg-Hansa ville därför ge NCC möjlighet att framföra eventuella kommentarer eller förtydliganden med anledning av Rapporten.

²² Brev från NCC till Trygg-Hansa den 30 augusti 2024, bilaga S-2.

²³ E-postmeddelande från Trygg-Hansa till NCC den 11 november 2024, bilaga S-3.

²⁴ Brev från Trygg-Hansa till NCC den 20 december 2024, bilaga S-4.

²⁵ Brev från NCC till Trygg-Hansa den 10 mars 2025, bilaga S-5.

222. Med anledning av detta översände Trygg-Hansa den 31 mars 2025 en skrivelse till NCC, i vilken NCC:s eventuella kommentarer på Rapporten efterfrågades. Därtill ställde Trygg-Hansa uppföljande frågor med anledning av dels de svar som NCC i sin tidigare skrivelse hade framfört, dels med anledning av uppgifter som framkom i Rapporten.²⁶

223. Den 13 maj 2025 återkom NCC med en skrivelse till Trygg-Hansa avseende Trygg-Hansas uppföljande frågor.²⁷

F.3.3 Det Slutliga Ställningstagandet

224. Efter parternas korrespondens efter det Preliminära Ställningstagandet enligt ovan och Trygg-Hansas fortsatta utredning, meddelade Trygg-Hansa den 30 juni 2025 det Slutliga Ställningstagandet i förhållande till NCC.²⁸

225. I det Slutliga Ställningstagandet har Trygg-Hansa redogjort för vissa i Projektförsäkringen relevanta villkor, vad som framkommit i utredningen av Branden samt för Trygg-Hansas bedömning av att elmuffsvetsning utgör brandfarliga heta arbeten.

226. I det Slutliga Ställningstagandet har Trygg-Hansa vidare redogjort för att Trygg-Hansas bedömning är att NCC:s agerande har framkallat skada på såväl NCC:s entreprenad som för andra och att NCC:s agerande är att anse som grovt vårdslöst i Projektförsäkringens mening, innebärande att rätt till försäkringsskydd saknas i enlighet med punkterna 5.4, 5.5 och 6.5 i Projektförsäkringen.

227. Därtill har Trygg-Hansa redogjort för Trygg-Hansas bedömning att NCC:s agerande utgör ett sådant risktagande, att rätt till försäkringsskydd saknas även av denna anledning i enlighet med punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen.

²⁶ Brev från Trygg-Hansa till NCC den 31 mars 2025, bilaga S-6.

²⁷ Brev från NCC till Trygg-Hansa den 13 maj 2025, bilaga S-7.

²⁸ Trygg-Hansas Slutliga Ställningstagande, bilaga K-1, aktilaga 2.

228. Trygg-Hansa har vidare i det Slutliga Ställningstagandet redogjort för Trygg-Hansas bedömning att NCC, genom anställda i ledande ställning inom NCC eller på platsen, i vart fall borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa, varför rätt till försäkringsskydd saknas även av denna anledning i enlighet med punkt 5.5 i Projektförsäkringen.
229. I det Slutliga Ställningstagandet har Trygg-Hansa vidare redogjort för och reserverat sina rättigheter särskilt i förhållande till undantaget från försäkringsskydd i punkt 6.5 i Projektförsäkringen när annan försäkrad framkallat försäkringsfallet samt Trygg-Hansas rätt till regress och kvittning.

DEL V – NCC SAKNAR RÄTT TILL FÖRSÄKRINGSSKYDD UNDER PROJEKTFÖRSÄKRINGEN

G Projektförsäkringens undantagsvillkor

G.1 De nu aktuella undantagsvillkoren i Projektförsäkringen

230. Som framgår ovan har Trygg-Hansa avböjt försäkringsskydd för NCC med anledning av att NCC har framkallat försäkringsfall genom grov vårdslöshet alternativt genom så kallat medvetet risktagande. I enlighet med punkt 6.5 alternativt punkterna 5.4 och 5.5 i Projektförsäkringen innebär detta att rätt till försäkringsskydd inte föreligger.
231. Punkterna 5.4 och 6.5 lyder enligt följande.

5.4 Risktagande

Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade framkallat uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebär betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Ersättning lämnas dock om den försäkrade kan visa att denne inte varit medveten om och heller inte borde ha varit medveten om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

6.5 Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte om den försäkrade har framkallat ett försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Har den försäkrade förvärrat följderna av en skada på sätt som sägs i föregående stycke är Trygg-Hansa fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Försäkringen gäller inte heller när annan försäkrad har framkallat försäkringsfallet enligt ovan.

Bild 7: Urklipp ur punkt 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen, aktbilaga 4 i mål T 13341-25.

232. Som följer av första stycket i dessa bestämmelser, överensstämmer detta med lydelsen i 8 kap. 11 § försäkringsavtalslagen ("FAL"). Även identifikationen i tredje stycket (punkt 5.4) respektive fjärde stycket (punkt 6.5) är i överensstämmelse med 8 kap. 14 § FAL.
233. Det kan noteras att 8 kap. 11 § FAL är dispositiv, varvid försäkringsbolag i försäkringsvillkor kan föreskriva ansvarsfrihet för försäkringsbolaget även vid oaksamhet som inte är av grov karaktär.
234. I detta sammanhang kan noteras att punkt 5.5 i Projektförsäkringen lyder enligt följande.

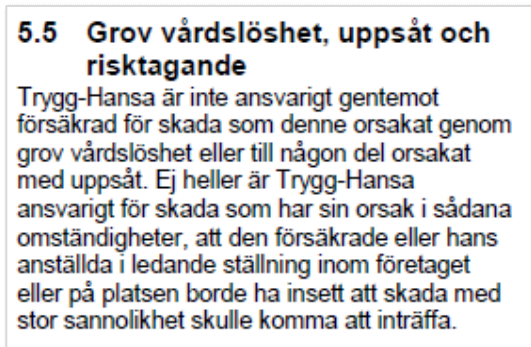

Bild 8: Urklipp ur punkt 5.5 i Projektförsäkringen, aktbilaga 4 i mål T 13341-25.

235. Som framgår, skiljer sig denna bestämmelse i viss utsträckning från punkten 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen och således även från 8 kap. 11 § FAL.
236. Förevarande villkor stadgar nämligen i andra meningen att Trygg-Hansa inte heller är ansvarigt om den försäkrade eller dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen "*borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa*" (jfr "*måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebar betydande risk för att skadan skulle inträffa*").
237. Andra meningen i punkt 5.5 i Projektförsäkringen skiljer sig alltså från andra meningen i punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen och således även från 8 kap. 11 § FAL. Punkt 5.5 i Projektförsäkringen kan alltså inte anses ha samma innebörd som lagregeln i 8 kap. 11 § FAL eller punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen i de delar som avviker.

238. Insiktsrekvisitet i punkt 5.5 i Projektförsäkringen ("*borde ha insett*") är ett lägre ställt krav än det som följer av lagrummet och punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen och innebär ett vanligt culpakrav.²⁹ Även riskrekvisitet ("*stor sannolikhet*") skiljer sig och innebär ett lägre krav än vad som följer av lagrummet och punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen ("*betydande risk*").

G.2 Bedömningen av grov vårdslöshet eller risktagande enligt undantagsvillkor påverkas inte av att allriskmomentets trigger ändrats

239. Det noteras att NCC påstår att tillämpningsområdet av undantagsvillkoren i Projektförsäkringen skulle vara snävt med anledning av att Projektförsäkringens allriskmoment genom Försäkringsbrevet anges gälla för fysisk skada eller förlust av försäkrad egendom, och att det således inte uppställs krav på att skadan ska vara plötslig och oförutsedd.³⁰
240. Trygg-Hansa bestrider att vårdslöshetsbedömningen enligt undantagsvillkoren i Projektförsäkringen på något sätt skulle påverkas av att Projektförsäkringens allriskmoment genom försäkringsbrevet anges gälla för fysisk skada eller förlust av försäkrad egendom, och att det således inte uppställs krav på att skadan ska vara plötslig och oförutsedd.
241. I allriskmoment är det vanligt att det föreskrivs att det ska vara fråga om en plötslig och oförutsedd fysisk skada för att en inträffad skadehändelse ska omfattas av försäkringen.
242. Oförutsebarhetsrekvisitet utgör ett omfattningsvillkor och inte en biförpliktelse som ålägger den försäkrade att iaktta vissa förhållningssätt och undvika visst handlande, vilket vid åsidosättande kan medföra att försäkringsersättningen vid inträffat försäkringsfall nedsätts helt eller delvis.
243. Att en skada kan förutses inträffa behöver inte bero på något handlande av den försäkrade eller någon denne svarar för, vilket kan jämföras med undantagsvillkor vid framkallande eller risktagande.

²⁹ Bengtsson, Försäkringsavtalsrätt (JUNO, version 5), kommentar till 8 kap. 11 § FAL.

³⁰ NCC:s stämningsansökan, avsnitt 6.2. Se även punkt 1.7.1 i Projektförsäkringen, aktbilaga 4 i mål T 13341-25, samt försäkringsbrevet, aktbilaga 3 i mål T 13341-25.

244. Inför upphandlingen av Projektförsäkringen önskade Liseberg – så som försäkringstagare – genom försäkringsförmedlare, att allriskmomentets så kallade ”trigger” – dvs. vad för händelse som måste inträffa för att försäkringen ska kunna aktiveras och skadehändelsen i och för sig ska omfattas av försäkringen – skulle vara fysisk skada eller förlust av försäkrad egendom skulle inträffa.
245. Genom denna åtgärd, kom triggern för Projektförsäkringens allriskmoment således att ändras, till att avse fysisk skada eller förlust av försäkrad egendom. Något oförutsebarhetsrekvisit i formell mening föreligger alltså inte och har inte heller gjorts gällande av Trygg-Hansa.
246. Någon ändring av allriskmomentets undantagsvillkor har dock inte skett. Inte heller har detta begärts av försäkringstagaren Liseberg, genom dess försäkringsförmedlare, inför tecknandet av Projektförsäkringen. Härav följer att skada som framkallats genom grov vårdslöshet, eller genom risktagande, på sätt som anges i Projektförsäkringens undantagsvillkor (se härom punkterna 5.4, 5.5 och 6.5 i Projektförsäkringen), är undantagna från Projektförsäkringen.

H Elmuffsvetsning utgör brandfarliga heta arbeten

H.1 Allmänt om brandfarliga heta arbeten och Säkerhetsregler

247. Under 1980-talet orsakade så kallade brandfarliga heta arbeten flera omfattande bränder. I syfte att förebygga och reducera risken för uppkomst av brand utarbetade försäkringsbolag i samarbete med Svenska Brandskyddsföreningen år 1990 nya säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten för att fastställa kvalitets- och säkerhetsnivåer som kan tillämpas vid utförandet av sådana arbeten. Dessa säkerhetsregler innebär bland annat att brandfarliga heta arbeten inte får utföras eller bevakas utan behörighet och utbildning samt att det heta arbetet ska föregås av ett skriftligt tillstånd utfärdat av tillståndsansvarig.³¹

³¹ <https://www.hetaarbeten.se/sv/om-heta-arbeten/vad-ar-konceptet-heta-arbeten/historien-om-heta-arbeten/>. Se även SBF 506:1, Säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats, aktbilaga 28 i mål T 13341-25.

248. Det är mycket vanligt att egendomsförsäkringar utfärdade av försäkringsbolag innehåller diverse säkerhetsföreskrifter som ska följas, inklusive att säkerhetsreglerna för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats ska följas. Så är även fallet för Projektförsäkringen.
249. I avsnitt 3 i Projektförsäkringen återfinns Projektförsäkringens säkerhetsföreskrifter. Avsnitt 3.5 i Projektförsäkringen avser säkerhetsföreskrifter avseende brand ("**Säkerhetsföreskrifterna**"). Av punkt 3.5.2 i Projektförsäkringen följer att Svenska Brandskyddsföreningens säkerhetsregler gäller för Projektförsäkringen. De säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats som gällde vid tidpunkten för Branden var SBF 506:1 ("**Säkerhetsreglerna**"). Denna utgåva av säkerhetsregler började gälla den 1 januari 2023.
250. I Säkerhetsreglerna definieras heta arbeten som arbeten med verktyg och utrustning som alstrar *värme* eller *gnistor*. I Säkerhetsföreskrifterna anges att med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför *uppvärmning* eller *gnistbildning*.³²
251. I Säkerhetsreglerna definieras vidare brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats som arbeten med verktyg eller utrustning som alstrar *värme* eller *gnistor* och som utgör en *brandrisk* samt genomförs på en *tillfällig arbetsplats*.³³

³² Se definition i avsnitt 3 i Säkerhetsreglerna, aktbilaga 28 i mål T 13341-25, samt punkt 3.5.3 i Projektförsäkringen, aktbilaga 4 i mål T 13341-25.

³³ Se definition i avsnitt 3 i Säkerhetsreglerna, aktbilaga 28 i mål T 13341-25.

252. NCC anför att definitionen av heta arbeten i Säkerhetsreglerna är bred och att den enligt sin ordalydelse omfattar alla arbeten med verktyg eller utrustning som alstrar värme eller gnistor. NCC anför vidare att det i praktiken därför inte genomförs en dokumenterad riskbedömning enligt Säkerhetsreglerna varje gång arbeten som alstrar värme utförs. I stället sker enligt NCC en avgränsning mellan utförare och tillståndsansvarig inom ramen för den riskanalys som utföraren ska framta, varvid utföraren – om det i en sådan riskanalys eller på annat sätt identifieras en brandrisk eller ett behov av riskbedömning enligt Säkerhetsreglerna – informerar den tillståndsansvarige, varefter en riskbedömning enligt Säkerhetsreglerna genomförs.³⁴
253. Av såväl Säkerhetsreglerna som Säkerhetsföreskrifterna följer emellertid att vid utförandet av heta arbeten, är det den som har utsetts till att vara tillståndsansvarig – dvs. den som ska utfärda tillstånd inför utförande av brandfarliga heta arbeten – som har ett bedöma huruvida arbetet medför *fara för brand*. För att kunna göra bedömningen korrekt ska den tillståndsansvarige vara väl insatt och uppdaterad med förutsättningarna som råder vid platsen där arbetet ska ske samt hur det ska utföras. Om *fara för brand* föreligger är arbetena att anse som brandfarliga heta arbeten och arbetet får då endast utföras under förutsättning att den tillståndsansvarige genomfört en fullständig, dokumenterad och ifylld riskbedömning.³⁵ Vid heta arbeten som bedöms inte utgöra fara för brand behöver följaktligen inte någon riskbedömning ske och Säkerhetsreglerna inte följas.
254. Ett hett arbete är i och för sig inte alltid per definition att klassificera som ett brandfarligt hett arbete. Detta innebär även att en metod som bedöms som inte brandfarligt i ett sammanhang kan bedömas som brandfarlig i ett annat sammanhang, och vice versa. Det är följaktligen mycket viktigt att en bedömning alltid sker av huruvida ett hett arbete medför fara för brand, i vilket fall arbetet således ska betraktas som brandfarligt hett arbete. Som ovan anförts är det den tillståndsansvarige – och inte, så som NCC påstår, utföraren själv – som har att göra denna bedömning.

³⁴ NCC:s stämningsansökan, stycke 128–131.

³⁵ Se Säkerhetsregel 1 i Säkerhetsreglerna, aktbilaga 28 i mål T 13341-25 samt punkt 3.5.4 i Projektförsäkringen, aktbilaga 4 i mål T 13341-25.

255. Bedömningen av om arbetet medför fara för brand kan ske på olika sätt, varav ett är med hjälp av den så kallade 3M-metoden varvid hänsyn tas till sammanfattningsvis följande.
- Metod: Kan den arbetsmetod som är planerad att användas leda till att brand uppstår?
 - Material: Kan det material som är föremål för arbetena antändas?
 - Miljön: Är miljön som arbetet ska utföras i sådan att brand kan uppkomma?
256. Man bedömer då sannolikheten för att en brand ska uppstå och allvarlighetsgraden av den konsekvens som uppstår av en sådan brand.
257. Det kan noteras att om det utifrån bedömningen ovan anses föreligga risk – såväl liten som stor – för att material kan antändas och brand uppstå, ska det aktuella arbetet anses som brandfarliga heta arbeten.
258. Om fara för brand bedöms föreligga får arbetet, som ovan anförts, endast utföras under förutsättning av att den tillståndsansvarige genomfört en fullständig, dokumenterad och ifylld riskbedömning enligt kraven som framgår av bilaga 1 till Säkerhetsreglerna. Detta sker genom att den tillståndsansvarige bedömer faran för brand, vidtar de nödvändiga åtgärder som krävs för att arbetet ska kunna utföras på ett säkert sätt samt kontrollerar om förutsättningar för att utfärda tillstånd föreligger. När detta skett utfärdar den tillståndsansvarige, om förutsättningar därför föreligger, tillstånd för arbetet, under vilket Säkerhetsreglerna ska följas.³⁶
259. Den tillståndsansvarige ska, enligt Säkerhetsreglerna, aktivt hålla sig underrättad och kontrollera att säkerhetsreglerna följs både före, under och efter arbetets genomförande. När arbetet är slutfört ska den tillståndsansvarige göra en kontroll av att säkerheten är återställd och därefter avsluta tillståndet med en underskrift. Detta görs i samband med att efterbevakning är avslutad.

³⁶ Säkerhetsreglerna, aktbilaga 28 i mål T 13341-25.

260. Den som är tillståndsansvarig, utförare eller brandvakt vid brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats ska, enligt säkerhetsreglerna, ha ett giltigt personcertifikat utfärdat av en konceptägare enligt SBF 2022. Det åligger den tillståndsansvarig att tillse att utförare och brandvakt har behörighet att utföra och brandbevaka arbetena. Om sådan behörighet som krävs enligt Säkerhetsreglerna inte föreligger saknas grundläggande förutsättningar för att meddela tillstånd.

H.2 Elmuffsvetsning utgör brandfarliga heta arbeten

261. Som ovan redogörs för (se avsnitt D.3), är elmuffsvetsning en svetsmetod för att sammanfoga rördelar i plast. Vid korrekt utförd svetsning värms elmuffens svetszoner upp till en temperatur mellan 230 och 250 grader. Elmuffsvetsning utgör således ett hett arbete eftersom det *alstrar värme*.
262. Som ovan anføres ska tillståndsansvarig vid hett arbete bedöma huruvida arbetet medför fara för brand, och om så är fallet är arbetena att anse som brandfarliga heta arbeten och får endast utföras under förutsättning att den tillståndsansvarige genomfört en fullständig, dokumenterad och ifylld riskbedömning.
263. Arbetsmetoden elmuffsvetsning orsakar värme. Det material som är föremål för elmuffsvetsning är plast (särskilt PE-plast), vilket utgör ett brännbart material. Det föreligger stor risk för överhettning och att brand ska uppstå särskilt då plaströren inte förts in i korrekt och tillräckligt långt in i elmuffen. Vidare sker svetsningen inom ett slutet system och det är svårt att upptäcka eventuell brand från utsidan. Med beaktande av detta är elmuffsvetsning som utgångspunkt att anse som brandfarliga heta arbeten, om det inte på klart sätt framgår att fara för brand inte föreligger.
264. NCC påstår att en riskbedömning enligt Säkerhetsreglerna i regel endast genomförs om den aktuella arbetsmetoden vid normal/korrekt användning typiskt sett kan orsaka brand, och annars blir en riskbedömning och tillståndsprövning enligt Säkerhetsreglerna inte aktuell.³⁷ Trygg-Hansa delar inte denna inställning.

³⁷ NCC:s stämningsansökan, stycke 132.

265. Utöver att elmuffsvetsning alstrar värme och att materialet som är föremål för elmuffsvetsning är brännbart, måste givetvis även beaktas den ökade brandrisk som föreligger vid utförandefel. I såväl bruksanvisningar som utbildningsmaterial för elmuffsvetsning framhålls också särskilt de risker som är kopplade till monteringsfel så som att felaktig kapning av rören eller felaktig montering av rören i elsvetsmuffen kan medföra att värmen som genereras av motståndstråd inte överförs till röret, vilket i sin tur kan resultera i överhettning och självantändning/brand.³⁸ Detta framgick även av bruksanvisningen för de rör som monterades då Branden uppstod.³⁹
266. Den ökade risken för brand som föreligger vid monteringsfel, fastställer ytterligare att elmuffsvetsning är att betrakta och hantera som brandfarliga heta arbeten.
267. Det kan även noteras att luftgenomströmning i rören bör undvikas vid elmuffsvetsning eftersom syretillförsel ökar brandrisken, samt då brand i rören kan självlockna på grund av syrebrist om luft inte strömmar fritt i rören.⁴⁰
268. Utöver ovan kan vidare noteras att det i kommentaren till säkerhetsregel 9 i Säkerhetsreglerna, vilka började gälla den 1 januari 2023, framhålls särskilt att elsvetsmuffar är att betrakta som en svetsmetod.

³⁸ Utdrag ur GPA Flowsystem utbildningsmaterial om elmuffsvetsning, aktbilaga 73 i mål T 13341-25. Montageanvisning GPA Flowsystem om elmuffsvetsning AGRU, aktbilaga 74 i mål T 13341-25. Installationsmanual AGRU, aktbilaga 75–76 i mål T 13341-25.

³⁹ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, avsnitt 1.7.

⁴⁰ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, avsnitt 1.7.

Säkerhetsregel 9 – Svets- och skärutrustning

Utrustning ska vara felfri och dokumenterad fortlöpande kontroll vara utförd innan arbetet påbörjas.

Vid användning av acetylengas ska gasflaskan vara utrustad med bakslagsskydd.

Svetsbrännare ska vara utrustad med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske ska finnas.

Vid elektrisk svetsning och skärning ska återledare fästas så nära svetsstället som möjligt och särskild kontroll av kablage och återledare ska genomföras.

Kommentar:

Återledare kan fästas med skruvtving, fjädrande klämmor eller magneter. Alla kan bli överhettade vid dålig kontakt och behöver regelbunden tillsyn.

Kommentar:

Elsvetsmuffar är att betrakta som en svetsmetod.

Kommentar:

Exempel på fortlöpande kontroll för svetsutrustning med gas finns hos Svetskommissionen.

Bild 9: Urklipp ur Säkerhetsreglerna, Säkerhetsregel 9, aktbilaga 28 i mål T 13341-25, s. 11.

269. Av Brandskyddsföreningens hemsida framgår att Säkerhetsreglerna ska följas vid elmuffsvetsning bland annat eftersom det är en metod som alstrar värme, samt att det är av den anledningen som förtydligandet i kommentaren till säkerhetsregel 9 lades till i den utgåva som gäller från i januari 2023.⁴¹
270. Trygg-Hansa bemöter nedan i avsnitt I.2 NCC:s felaktiga påstående om att NCC:s agerande ska prövas mot den tidigare versionen av Säkerhetsreglerna.
271. Trygg-Hansa får emellertid i detta sammanhang bemöta det som NCC påstår om att det vid tidpunkten som de nu gällande Säkerhetsreglerna togs fram saknades en branschgemensam syn på brandriskerna vid elmuffsvetsning och att aktörerna som tog fram Säkerhetsreglerna inte var överens om den tillkomna kommentaren till säkerhetsregel 9 samt att de uttalanden som Brandskyddsföreningen publicerat efter Branden skulle vittna om att det genom Branden skett ett paradigmskifte i synen på brandfarlighet hos arbetsmetoden elmuffsvetsning.⁴²

⁴¹ <https://www.hetaarbeten.se/sv/faq/metoder/>

⁴² NCC:s stämningsansökan, stycke 62 samt stycke 127.

272. Säkerhetsreglerna har inte ändrats efter Branden. Den utgåva som gällde vid tidpunkten för Branden trädde i kraft den 1 januari 2023 och gäller alltså. I samband med 2023 års utgåva har inte definitionen av vad som utgör heta arbeten respektive brandfarliga heta arbeten ändrats. Vad som emellertid bland annat tillkom i 2023 års utgåva, dvs. före Branden, var en kommentar som stadgar att elsvetsmuffar är att betrakta som en svetsmetod.
273. Kommentaren hade givetvis inte införts i Säkerhetsreglerna om de aktörer som framtog 2023 års utgåva av Säkerhetsreglerna inte redan vid denna tidpunkt identifierat de brandrisker som kan föreligga vid elmuffsvetsning.
274. Vad som utgör ett brandfarligt hett arbete vid vilket Säkerhetsreglerna ska följas såg således likadant ut vid tidpunkten för Branden som det gjorde såväl innan 2023 års utgåva av Säkerhetsreglerna som det gör idag. Tillkomsten av kommentaren om elmuffsvetsning i 2023 års utgåva är således inte avgörande för frågan huruvida elmuffsvetsning är att anse som brandfarliga arbeten, men det tydliggör att så är fallet samt att kännedomen om brandfarligheten vid elmuffsvetsning inte varit okänd så som NCC påstår. Trygg-Hansa utvecklar nedan i avsnitt H.5 sin inställning till NCC:s påstående att riskerna med elmuffsvetsning var okänd vid tiden för Branden.

H.3 Elmuffsvetsningen som startade Branden var ett brandfarligt hett arbete

275. Vad avser det nu aktuella arbetsmomentet med elmuffsvetsning på omledningsröret som startade Branden kan, utöver det ovan anförda, följande konstateras.
276. NCC påstår att arbetet med elmuffsvetsning som startade Branden inte var att klassificera som ett brandfarligt hett arbete vid vilket Säkerhetsreglerna skulle iaktas.⁴³ Trygg-Hansa menar att NCC:s inställning är felaktig.
277. Arbetet skulle visserligen, så som NCC anför, utföras i utomhusmiljö.⁴⁴

⁴³ NCC:s stämningsansökan, stycke 10.

⁴⁴ NCC:s stämningsansökan, stycke 10.

278. Arbetet skulle emellertid utföras på hög höjd vid vattenrutschkanorna, vilka var i glasfiberarmerad plast. Omledningsrören som elmuffsvetsningen utfördes på var rör som anslöt till vattenrutschkanan Rattler. Rören skulle sammanfogas till ett rörsystem och var dessutom lutande utan något som hindrade tillgång på luft. Med den arbetsmetod som valdes med rör fritt hängande i spännband som skulle sammanfogas genom elmuffsvetsning fanns det också uppenbara svårigheter att tillse att rören kom korrekt och tillräckligt långt in i elmuffen. Det fanns således en god möjlighet för eventuell brand att uppstå och dessutom sprida sig till och inom den omkringliggande materialet i form av vattenrutschkanorna, vilka startade i tornet och slutade i bassänghallen.⁴⁵
279. Den aktuella elmuffsvetsningen som startade Branden utgjorde således, på grund av de höga temperaturerna som kan uppnås under arbetet, en arbetsmetod som i sig kan leda till att brand uppstår. Elmuffsvetsningen skulle vidare utföras på PE-material, dvs. ett brännbart material. Därtill skulle arbetet utföras i en miljö där brand kunde uppstå och sprida sig till annat material.
280. Det kan i sammanhanget även noteras att Brandskyddsföreningens experter har uttalat att elmuffsvetsning klassas som brandfarliga Heta Arbeten enligt Brandskyddsföreningens regelverk samt att en riskbedömning borde ha gjorts av den elmuffsvetsning som orsakade Branden innan arbetsmomentet påbörjades.⁴⁶
281. Även Marie Allvar Kärrbrant, ansvarig för Svetskommissionens arbetsgrupp AG 51 Plastsvetsning, är av uppfattningen att arbetet borde ha följt Säkerhetsreglerna eftersom arbetet alstrar värme, materialet polyeten är i sig självt brännbart och den omgivande konstruktionen var brännbar och därtill fanns en risk att en brand skulle kunna sprida sig inuti rören.⁴⁷

⁴⁵ Rapporten, aktbilaga 19 samt Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25.

⁴⁶ <https://www.brandskyddsforeningen.se/nyheter/brandsakra-byggarbetsplatser-en-brannande-fraga-pa-seminariet-i-almedalen/Brandskyddsforeningen>;
<https://www.brandskyddsforeningen.se/nyheter/brand-i-fokus-pa-forsakringsbolagsdagen>

⁴⁷ Utlåtande Marie Allvar Kärrbrant, Svetskommissionen, aktbilaga 115 i mål T 13341-25.

282. Vidare kan noteras att elmuffsvetsning betraktas som brandfarliga heta arbeten vid återuppbyggnaden av Oceana⁴⁸ samt att NCC efter Branden i skrivelse till Liseberg redovisat en annan uppfattning än den som nu redovisas i stämningsansökan, nämligen följande.

"[---]

Enligt TH:s brandutredningar har branden orsakats av det elmuffsvetsarbete som Liseberg låtit utföra via sin underentreprenör White Water. [---]

Trots att Liseberg eller någon Liseberg svarar för låtit utföra de aktuella arbetena har någon ansökan om tillstånd för att utföra dessa brandfarliga heta arbeten inte gjorts. Inte heller har såvitt känt någon riskanalys i övrigt utförts. Till detta kommer att arbetena utförts på ett flagrant bristfälligt sätt. [---]"⁴⁹ (Våra understrykningar.)

283. Det är uppenbart att det aktuella arbetsmomentet med elmuffsvetsning på omledningsröret som startade Branden – såväl nu som vid tidpunkten för Branden – är att betrakta som brandfarliga heta arbeten och att Säkerhetsreglerna skulle följas vid utförandet av arbetet.

H.4 Elmuffsvetsningen som startade Branden utfördes felaktigt

284. NCC anför att Branden startade genom elmuffsvetsning av omledningsrör under vattenrutschkanan Rattler, men gör gällande att utredningarna inte har kunnat besvara vad som var den utlösande faktorn och att det därmed inte är utrett att arbetena utfördes felaktigt.⁵⁰ Följande får härmed anföras.
285. Som ovan anføres i avsnitt H.2 föreligger vid elmuffsvetsning risk för överhettning och att brand ska uppstå särskilt då plaströren inte förts in korrekt och tillräckligt långt in i elmuffen.
286. Det föreligger särskild risk för brand vid elmuffsvetsning när rör kapas felaktigt och elmuffen inte centreras över rörändorna, eftersom svetszonerna blottläggs och värmen inte fördelas som den ska i rörmaterialet och muffen.

⁴⁸ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25.

⁴⁹ Skrivelse från NCC till Liseberg den 25 juni 2024, aktbilaga 92 i T 13341-25, s. 1–2.

⁵⁰ NCC:s stämningsansökan, stycke 57.

287. Enligt riktlinjer för plastsvetsning, får avståndet mellan rörändarna vara maximalt 5% av ytterdiametern på rören när rören tryckts in i elmuffen inför svetsningen. Enligt riktlinjerna ska man därför mäta insticksdjupet och markera det på rören för att placeringen i elmuffen ska bli korrekt och avståndet mellan rörändarna stämma.⁵¹
288. Det aktuella arbetet som startade Branden avsåg arbete med stora och tunga rör som med millimeterprecision skulle sammanfogas. Arbetet med elmuffsvetsning utfördes på en hög höjd utan att rören placerades i någon plattform och utan annat montagehjälpmedel. Montörerna stod i en skylift för att utföra arbetet.
289. Arbetet utfördes vidare med en längd, vinkel och lutning på de aktuella rören som försvårade arbetet betydligt och det förelåg begränsade möjligheter att säkerställa att röret inte ändrade lägesposition i samband med att arbetet utfördes. I och med att rörskarvarna, efter att de skjuts in i elmuffen, blir täckta av elmuffen är det svårt att utan markering på rören av insticksdjupen upptäcka storleken av glappet mellan rörändarna i elmuffen. Det förelåg således begränsade möjligheter att se till att rören fördes tillräckligt långt in i elmuffen.
290. Vid det aktuella arbetet var ytterdiametern 315 millimeter, varvid avståndet mellan mitten av elmuffen till respektive rörände maximalt fick vara 16 millimeter.⁵²
291. Som ovan redogörs för i avsnitt F.2.2 har SHK vid sin utredning bedömt att PE-rören överhettades i samband med elmuffsvetsningen med anledning av att PE-rören inte täckte elmuffens svetszoner i tillräcklig omfattning och att det sannolikt funnits brister i montaget.⁵³ SHK har bedömt att avståndet mellan rören som svetsades, vilket som ovan anges till respektive rörände maximalt fick vara 16 millimeter, var runt 100 millimeter.⁵⁴
292. De brandtester som SHK utförde utvisar också att antändning kan ske när insticksdjupet är större än det föreskrivna maxavståndet.⁵⁵

⁵¹ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 21.

⁵² Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341, s. 20–21.

⁵³ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 39.

⁵⁴ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 20.

⁵⁵ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, avsnitt 1.8.1.

293. Även FSEC har vid sin utredning bedömt att rören var för korta och att vinkeln var bristfällig.⁵⁶ FSEC har bedömt att avståndet mellan rören som svetsades var runt 90–105 millimeter. Det har även framkommit att en metallskena till för rörupphängningen vid svetsning fått vikas upp vid montaget, påvisande att rörets utformning inte varit rätt.⁵⁷
294. Såväl NCC som SHK undersökte också vid sina respektive utredningar elmuffar från den delen där montörerna tidigare hade utfört elmuffsvetsning.
295. FSEC undersökte fyra elmuffar. Vid denna undersökning bedömde FSEC att hälften av dessa elmuffar hade allvarliga brister, så som att de inte hade centrerats och att avståndet mellan rörändarna var för stora.⁵⁸
296. SHK undersökte fem elmuffar. SHK fann att tre av dessa rördelar hade ett korrekt eller i det närmaste korrekt avstånd mellan rörändarna inne i elmuffarna. I två av rördelarna bedömdes emellertid ett för stort avstånd mellan rörändarna i skarven inne i elmuffen. I en av dessa var avståndet mellan rörändarna inte jämnt fördelat över mitten på elmuffen och smält plast hade kommit fram i skarven, dock att det inte syntes tecken på att brand förekommit. I den andra fanns det deformationer efter att plasten i rörändarna och elmuffen hade smält och det fanns tecken på att det hade brunnit i skarven samt att plast hade brunnit och därefter självlocknat. Rördelarna saknade markering på rören för insticksdjupet i elmuffen, dock att SHK inte kunnat fastställa om markering inte gjorts eller om sådana försvunnit i samband med släckarbetet.⁵⁹
297. Det förefaller således ha varit en genomgående brist i montörernas utförande av elmuffsvetsning, och följaktligen har det varit risk för att brand skulle uppstå flera gånger tidigare.

⁵⁶ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 79.

⁵⁷ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 77.

⁵⁸ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 60–66, 78 samt 86.

⁵⁹ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 26–27.

298. I sammanhanget kan även noteras att Marie Allvar Kärrbrant menar att det uppstår brandrisk vid elmuffsvetsning främst när montaget avviker från gällande riktlinjer, exempelvis om rören är kapade snett, har en mindre diameter mot änden av röret eller om insticksdjupet är otillräckligt. Enligt Allvar Kärrbrant medför det felaktiga montaget, med alltför stort avstånd mellan rören som skulle svetsas och som SHK funnit vid sin utredning, oacceptabel svetskvalitet och brandrisk.⁶⁰
299. Det kan vidare noteras att det varken i SHK:s utredning, FSEC:s utredning eller i annan utredning har presenterats att skälet till antändningen sannolikt skulle kunna ha varit något annat än brister i montörernas montage, dvs. felaktigt utfört arbete.
300. Sammantaget är det således utrett att de arbeten som startade Branden utfördes felaktigt.
301. Det får framhållas att NCC:s nu intagna position skiljer sig från den som NCC tidigare har förmedlat. NCC har tidigare till Liseberg påstått att elmuffsvetsningen som startade Branden *"har utförts på ett flagrant bristfälligt sätt."*⁶¹ Även till Trygg-Hansa har NCC tidigare anfört att *"av de utredningar som hittills finns tillgängliga framgår att branden av allt att döma har orsakats av ett felaktigt arbetsutförande av White Water."*⁶²
302. Avslutningsvis noteras följande. NCC har i stämningsansökan visserligen anfört att "det är alltså inte utrett att arbetena utfördes felaktigt". Emellertid har NCC också i stämningsansökan vidgått följande; "anledningen till att branden ändå uppkom var sannolikt handhavandefel av de enskilda individer hos WhiteWater som utförde den ödesdiga elmuffsvetsningen".

H.5 Riskerna med elmuffsvetsning

303. Riskerna med elmuffsvetsning var inte okända vid tiden för Branden.

⁶⁰ Utlåtande Marie Allvar Kärrbrant, Svetskommissionen, aktbilaga 115 i mål T 13341-25, s. 2 samt s. 4.

⁶¹ Skrivelse från NCC till Liseberg den 25 juni 2024, aktbilaga 92 i mål T 13341-25, s. 2.

⁶² Brev från NCC till Trygg-Hansa den 10 mars 2025, bilaga S-5.

304. NCC påstår att kunskapen om riskerna med elmuffsvetsning vid tidpunkten för Branden var låg i byggbranschen och att det efter Branden skett ett paradigmskifte i synen på brandfarlighet hos arbetsmetoden elmuffsvetsning.⁶³
305. Trygg-Hansa bestrider att riskerna inte var kända i byggbranschen och att det genom Branden skett ett paradigmskifte i synen på brandfarlighet hos arbetsmetoden elmuffsvetsning. Det är annan sak att Branden fått stor uppmärksamhet med anledning av de oerhörda konsekvenserna som Branden medfört och att det därtill kunde konstateras att Branden orsakats av flertalet allvarliga brister på byggarbetsplatsen.
306. Det förhållandet att SHK rekommenderat Arbetsmiljöverket att vidta åtgärder för att göra risken för brand vid elmuffsvetsning *mer känd* innebär inte att risken skulle ha varit *okänd*.⁶⁴ Rätteligen konstateras i Rapporten, vilket även framgår av det underlag som Trygg-Hansa gett in i målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa, att brandrisker beskrivs i såväl bruksanvisningar som utbildningsmaterial.⁶⁵
307. Brandskyddsföreningens uttalanden som publicerats efter Branden vittnar inte heller om ett paradigmskifte i synen på brandfarlighet hos arbetsmetoden elmuffsvetsning eller att brandrisken vid elmuffsvetsning skulle ha varit okänd före Branden så som NCC felaktigt påstår.⁶⁶
308. Det stod redan före Branden klart att elmuffsvetsning kunde medföra brandrisk och detta var också, som ovan anförts, anledningen till att arbetsmetoden särskilt kommenterades som en svetsmetod i 2023 års utgåva av Säkerhetsreglerna. Detta framgår också av Brandskyddsföreningens egen hemsida.

⁶³ NCC:s stämningsansökan, avsnitt 5.2.

⁶⁴ NCC:s stämningsansökan, stycke 60.

⁶⁵ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 21, 41 samt 44–45. Se även aktbilaga 73–76 i mål T 13341-25.

⁶⁶ NCC:s stämningsansökan, stycke 62.

Gäller säkerhetsreglerna för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats (SBF 506) vid elmuffsvetsning? Eftersom metoden orsakar värme ska säkerhetsreglerna för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats följas. I den nya utgåvan av säkerhetsreglerna, SBF 506:1, från 2023, så förtydligades därför elsvetsmuffar i en kommentar till säkerhetsregel 9. "Kommentar: Elsvetsmuffar är att betrakta som en svetsmetod."

Bild 10: Urklipp ur Brandskyddsföreningen, FAQ Metoder, aktbilaga 100 i mål T 13341-25.

309. Detta kan jämföras med många andra verktyg och arbetsmetoder som brukar anses utgöra brandfarliga heta arbeten, men som på intet sätt specifikt utpekas i Säkerhetsreglerna.
310. Därtill kan konstateras att Marie Allvar Kärrbrant är av uppfattningen att det inom svetsbranschen är välkänt att svetsning nästan alltid kan medföra en brandrisk och att elmuffsvetsning inte utgör något undantag utan medför en känd brandrisk. Enligt denne finns det vidare flera omständigheter som talar emot att brandrisken före Branden skulle ha varit helt okänd i någon bransch som använder sig av elmuffsvetsning. Detta bland annat eftersom elmuffen märkbart blir varm under svetsning och att det i 2023 års utgåva av Säkerhetsreglerna anges att elmuffsvetsning är att betrakta som en svetsmetod.⁶⁷

I NCC har framkallat försäkringsfallet

I.1 Inledningsvis

311. NCC påstår att Trygg-Hansas vårdslöshetspåståenden skulle vara påfallande svepande och okonkreta och att Trygg-Hansa inte på tydligt sätt har knutit påståendena specifikt till de olika ansvarsroller som NCC haft.⁶⁸

⁶⁷ Utlåtande Marie Allvar Kärrbrant, Svetskommissionen, aktbilaga 115 i mål T 13341-25, s. 3–4.

⁶⁸ NCC:s stämningsansökan, stycke 75–76.

312. NCC synes vilja dela upp och avskärma sitt ansvar utifrån de olika roller som NCC haft i projektet Vattenparken Oceana, exempelvis genom att påstå att NCC inom ramen för sitt tillståndsansvar inte gjort någon riskbedömning av de elmuffsvetsningsarbeten som startade Branden eftersom WhiteWater, enligt NCC, inte informerade NCC om att bolaget avsåg att utföra elmuffsvetsarbeten.⁶⁹
313. NCC – som är ett av de ledande bygg- och anläggningsföretagen i Norden – har haft ett särskilt delegerat ansvar för arbetsmiljön och det uppställs betydande krav på aktsamhet och omsorg vid utförandet av NCC:s uppdrag. Det är enligt Trygg-Hansa inte möjligt för NCC att undgå ansvar genom att påstå att en enskild ansvarsroll inte skulle ha aktiverats med hänvisning till att NCC, enligt NCC, inte skulle ha fått kännedom om arbetet. NCC:s samlade roller och ansvar innebar en skyldighet att främja en god säkerhetskultur och se till att lagar, regler och rutiner efterlevdes, kontrollerades och följdes upp. Så har inte skett.
- I.2 Det är felaktigt att NCC:s agerande ska prövas mot den tidigare versionen av Säkerhetsreglerna**
314. NCC påstår att de Säkerhetsregler som gäller för Projektförsäkringen är den version som gällde innan den 1 januari 2023,⁷⁰ samt att *”påstådd försummelse i NCC:s tillståndshantering enligt dessa regler ska alltså prövas mot den tidigare versionen av Säkerhetsreglerna”*.⁷¹
315. NCC:s påståenden är felaktiga och synes vara betingat av att NCC önskar undvika den omständigheten att det i den utgåva av Säkerhetsreglerna som gällde vid tidpunkten för Branden uttryckligen framhålls att elsvetsmuffar är att betrakta som en svetsmetod.
316. Som ovan anförts i avsnitt H.1, följer det av punkt 3.5.2 i Projektförsäkringen att Svenska Brandskyddsföreningens säkerhetsregler gäller för Projektförsäkringen.

⁶⁹ NCC:s stämningsansökan, stycke 116.

⁷⁰ NCC:s stämningsansökan, stycke 47.

⁷¹ NCC:s stämningsansökan, stycke 112.

317. Byggprojekt av nu aktuellt slag kan pågå under flera år, så som även projekt Vattenparken Oceana gjorde, och under denna tid kan Säkerhetsreglerna ändras. Det är därför den vid varje tidpunkt gällande versionen av Säkerhetsreglerna som är tillämplig under byggprojektets gång som försäkrade under Projektförsäkringen har att förhålla sig till.
318. Därtill har Liseberg och NCC bland annat avtalat om att vid utförandet av brandfarliga heta arbeten gäller Brandskyddsföreningens säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten. Även av NCC:s ordnings- och skyddsregler, vilka gällde på arbetsplatsen, följer att arbeten ska följa Brandskyddsföreningens regler, dvs. Säkerhetsreglerna. Trygg-Hansa utgår från att NCC inte gör gällande att de Säkerhetsregler som skulle följas vid utförande av brandfarliga heta arbeten på arbetsplatsen vid tidpunkten för Branden var den version som gällde innan den 1 januari 2023.
319. Sammanfattningsvis kan således konstateras att även för det fall Säkerhetsreglerna som gäller för Projektförsäkringen skulle vara den version som gällde innan den 1 januari 2023 – vilket Trygg-Hansa bestrider – innebär detta inte att NCC:s agerande ska prövas mot denna tidigare version. Säkerhetsreglerna i nu aktuell version gällde på byggarbetsplatsen för Vattenparken Oceana. NCC:s agerande ska följaktligen prövas mot den nu aktuella versionen av Säkerhetsreglerna.
320. Oavsett vilket har definitionen av vad som utgör hett arbete inte förändrats mellan de olika versioner av Säkerhetsreglerna som förekommer omedelbart före och omedelbart efter den 1 januari 2023.
- I.3 NCC har agerat grovt vårdslöst eller handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa**
- I.3.1 Utgångspunkter**
321. Som ovan anförts har NCC, enligt avtal mellan Liseberg och NCC, utsetts till samordningsansvarig avseende egna och andras arbeten och installationer, byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering av arbetet (BAS-P), byggarbetsmiljösamordnare för utförandet av arbetet (BAS-U) samt brandskyddsansvarig och tillståndsansvarig vid brandfarliga heta arbeten.

322. Uppdragen har bland annat inneburit att NCC haft ansvar för samordningen av arbetena inkluderande även samordning av såväl arbetsmiljöarbetet som brandskyddet, för skyddsronder, att kontrollera att arbetsmiljörisker hanteras samt att riskbedöma heta arbeten på arbetsplatsen. NCC:s ansvar härvid har därmed omfattat även sidoentreprenörer så som WhiteWater.
323. Som BAS-U ansvarade NCC, enligt arbetsmiljölagen, för att samordna arbetsmiljöarbetet under själva byggnationen. Rollen innebär att se till att arbetsmiljöplanen följs, att risker hanteras, att säkerhetsåtgärder genomförs och att nödvändig utrustning är kontrollerad. BAS-U ska samordna entreprenörerna och andra som bedriver verksamhet i byggprojektet och kontrollera att entreprenörerna åtgärdar de risker som verksamheterna kan medföra. BAS-U har övergripande ansvar för att se till att arbetsmiljösynpunkter beaktas vid val av arbetsmetod och arbetsutrustning. Den eller de personer som utses till handläggare BAS-U behöver vidare ha tillräcklig utbildning, kompetens och erfarenhet i förhållande till byggprojektets storlek, komplexitet och risknivå.
324. Som ansvarig för brandskyddsarbetet på projektet Vattenparken Oceana hade NCC enligt Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om byggnads- och anläggningsarbete (vid tidpunkten AFS 1999:3) att bedöma riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet så tidigt som möjligt i planeringen och särskilt uppmärksamma risken för uppkomst och spridning av brand.
325. NCC hade även en skyldighet enligt 3 kap. 3 § arbetsmiljölagen att se till att dess arbetstagare hade god kännedom om de förhållanden som olika arbeten skulle bedrivas under och var upplysta om risker som var förbundna med arbetena, att de har den utbildning som behövs samt att de visste vad de har att iaktta för att hantera riskerna i arbetet.
326. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (vid tidpunkten AFS 2001:1) var NCC skyldigt att undersöka, genomföra åtgärder och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.
327. Det uppställs betydande krav på aktsamhet och omsorg vid utförandet av NCC:s uppdrag.

I.3.2 Arbetet som startade Branden

328. Som ovan redogörs för i avsnitt H.4, avsåg det aktuella arbetet som startade Branden arbete med stora och tunga rör som med millimeterprecision skulle sammanfogas genom elmuffsvetsning på hög höjd, utan plattform eller annat montagehjälpmedel, och under förhållanden – avseende längd, vinkel och lutning – som försvårade arbetet betydligt och begränsade möjligheterna att säkerställa korrekt montering.
329. Som även ovan redogörs för, har utredningen visat att de aktuella rören inte fördes in korrekt eller tillräckligt långt in i elmuffen och bedöms ha haft fel längd och vinkel.
330. WhiteWaters montörer genomförde det brandfarliga heta arbetet med elmuffsvetsning som startade Branden. Arbetena utfördes utan beviljat tillstånd för heta arbeten från tillståndsansvarig och utan att Säkerhetsreglerna för brandfarliga heta arbeten följdes.
331. WhiteWaters arbetsledare och montörer saknade relevant utbildning och erfarenhet av elmuffsvetsning av PE-rör. Innan Vattenparken Oceana hade de erfarenhet av att limma ihop PVC-rör.⁷² De saknade även erforderlig kompetens för att utföra elmuffsvetsning samt giltigt personcertifikat, utfärdat av konceptägare enligt SBF 2022, vilket utgör ett krav för att få utföra brandfarliga heta arbeten. De fick därmed inte utföra det aktuella brandfarliga heta arbetet som startade Branden.⁷³
332. Det togs inte fram någon arbetsberedning för arbetena med elmuffsvetsning, eller någon dokumentation om arbetets omfattning, materialval och genomförande. Inte heller togs någon riskanalys fram.

⁷² Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 32.

⁷³ Brandorsaksutredningen, aktbilaga 42 i mål T 13341-25, s. 80–81 samt Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 32.

- I.3.3 NCC har agerat grovt vårdslöst eller handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa
333. Enligt NCC:s ordnings- och skyddsregler, vilka gällde på byggarbetsplatsen för Vattenparken Oceana och vilka tillställts WhiteWater, skulle alla arbetare genomgå NCC:s introduktion och utbildning för att få tillträde till byggarbetsplatsen.⁷⁴
334. Trots NCC:s ordnings- och skyddsregler avseende krav på introduktion och utbildning för att få tillträde till arbetsplatsen, hade endast 10 av 20 personer av WhiteWaters personal genomgått denna.
335. Av de som arbetade på dagen som Branden inträffade, hade endast två av sju personer genomgått introduktionen och utbildningen.⁷⁵
336. Därtill skulle, enligt NCC:s ordnings- och skyddsregler, samtliga personer som arbetade på byggarbetsplatsen vara inloggade och registrerade i ID06.⁷⁶
337. Trots NCC:s ordnings- och skyddsregler avseende krav på ID06, var ingen av personalen från WhiteWater inloggad eller registrerad i ID06 på olycksdagen eller under den period då arbetena, inklusive elmuffsvetsningen, med omledningsrören genomfördes.⁷⁷
338. Därtill följer det av NCC:s ordnings- och skyddsregler att under-/sido-entreprenörer ska lämna riskanalys för arbetet och vid särskilt riskfyllda/nya arbetsmoment även en arbetsberedning till NCC:s platsledning i god tid innan arbetet påbörjas.⁷⁸

⁷⁴ NCC:s ordnings- och skyddsregler, aktbilaga 25 i mål T 13341-25, s. 1. Se även NCC:s ordnings- och skyddsregler från hemsida (upprättad 11 december 2018 och senast ändrad den 23 september 2022), aktbilaga 116 i mål T 13341-25, s. 1 och s. 4.

⁷⁵ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 32.

⁷⁶ NCC:s ordnings- och skyddsregler, aktbilaga 25 i mål T 13341-25, s. 1. Se även NCC:s ordnings- och skyddsregler från hemsida (upprättad 11 december 2018 och senast ändrad den 23 september 2022), aktbilaga 116 i mål T 13341-25, s. 1.

⁷⁷ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 32.

⁷⁸ NCC:s ordnings- och skyddsregler, aktbilaga 25 i mål T 13341-25, s. 6. Se även NCC:s ordnings- och skyddsregler från hemsida (upprättad 11 december 2018 och senast ändrad den 23 september 2022), aktbilaga 116 i mål T 13341-25, s. 5.

339. I NCC:s Arbetsmiljökrav på underentreprenörer, vilka även dessa tillställts WhiteWater,⁷⁹ specificeras att underentreprenörer ska lämna en utförd riskanalys med föreslagna åtgärder till BAS-U innan arbete påbörjas. Vidare framgår av arbetsmiljöplanen att arbetsberedningar ska finnas framme, vara genomgångna samt underskrivna före att arbetet ska få starta.⁸⁰
340. NCC gör gällande att bolaget den 30 maj 2023 efterfrågade en riskanalys och arbetsberedning från WhiteWater för de utvändiga arbetena, vilka översändes till NCC den 16 juni 2023, och att riskanalysen inte innehöll någon anmärkning om brandrisk. NCC uppger vidare att bolaget vid ett möte den 29 september 2023, som fortsatte den 2 oktober 2023, fick information om att omledningsrören på Rattler skulle monteras av WhiteWater samt att den redan inlämnade riskanalysen var tillämplig även på dessa arbeten. NCC påstår vidare att WhiteWater inte informerade NCC om vilken metod som skulle användas för monteringen och att NCC således inte haft kännedom om att omledningsrören skulle monteras ihop med elmuffar.⁸¹
341. Den riskanalys som NCC hänvisar till fokuserar emellertid främst på arbete på hög höjd och relaterade risker – och är framtagen flera månader innan WhiteWater åtog sig att utföra arbetet med elmuffsvetsningen.⁸² De risker som är förenade med rördragningen och/eller elmuffsvetsningen är inte dokumenterade och arbetsmomentet med elmuffsvetsning finns inte dokumenterat i någon riskanalys.
342. Inte heller har det framtagits arbetsberedning för WhiteWaters arbete med omledningsrören.
343. NCC har inte agerat korrekt på dessa förhållanden.
344. Som framgår av NCC:s egen redogörelse, hade NCC kännedom om WhiteWaters arbeten med omledningsrören.⁸³ Arbetena diskuterades också löpande med WhiteWater.⁸⁴

⁷⁹ Lisebergs stämningsansökan i mål T 13341-25, stycke 58.

⁸⁰ Arbetsmiljöplan, aktbilaga 22 i mål T 13341-25, s. 8.

⁸¹ NCC:s stämningsansökan, stycke 96–99.

⁸² WhiteWaters riskanalys den 15 juni 2023, aktbilaga 46.

⁸³ NCC:s stämningsansökan, stycke 96–99.

⁸⁴ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 32 samt s. 42.

345. Fråga var om komplicerade och särskilt riskfyllda arbeten med sammanfogning av tunga rör som skulle utföras under svåra förhållanden på hög höjd.
346. Om NCC därvid inte skulle ha skaffat sig information om att WhiteWater utförde arbetena med omledningsrören med arbetsmetoden elmuffsvetsning, så som NCC påstår, är det i sig anmärkningsvärt och utvisar att det funnits allvarliga brister i NCC:s arbete.
347. Det har ålegat NCC att hålla sig underrättad om de arbetsmoment som ska utföras för att kunna identifiera, hantera och förebygga risker inom projektet Vattenparken Oceana. NCC har också haft att följa upp och kontrollera att arbetsmiljöarbetet på byggarbetsplatsen fungerar, vilket inkluderar att följa upp och kontrollera att entreprenörer, inklusive WhiteWater, fullgör sina skyldigheter och att uppmärksamma eventuella brister.
348. Trots detta, och trots NCC:s insyn i arbetet som WhiteWater avsåg att utföra, har inte NCC hanterat att arbetet inte hade dokumenterats i någon riskanalys eller arbetsberedning innan arbetet påbörjades.
349. Inte heller har bristen i form av avsaknad av riskanalys och arbetsberedning hanterats under arbetets gång, exempelvis vid skyddsronder.
350. Enligt arbetsmiljöplanen skulle skyddsronder genomföras varje vecka.⁸⁵ Skyddsronderna leddes av BAS-U eller dennes utsedda. Vid skyddsronderna där skyddsorganisation, olika entreprenörer och ibland representant för byggherren deltog, skulle kontrolleras ett antal förbestämda punkter, bland annat brandskydd, arbete på höjd, organisatorisk och social arbetsmiljö samt entreprenörers riskbedömningar och arbetsberedningar.⁸⁶
351. Av SHK:s Rapport framgår det att inga avvikelser rörande elmuffsvetsning eller brister i riskbedömningar/arbetsberedningar framkommit från genomförda skyddsronder, men att det *”dock framkommit uppgifter om att skyddsronderna inte alltid inkluderat sidoentreprenörer”*.⁸⁷

⁸⁵ Arbetsmiljöplan, aktilaga 22 i mål T 13341-25, s.7–8.

⁸⁶ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 30.

⁸⁷ Rapporten, aktilaga 19 i mål T 13341-25, s. 30.

352. Det noteras att NCC påstår att NCC under entreprenadtiden genomförde veckovisa skyddsronder, att dessa även inkluderade sidoentreprenörer och att inga brister identifierades under veckorna som ledde upp till Branden. Därtill anför NCC att Trygg-Hansa felaktigt påstått i tvisten mot Liseberg att NCC vid utförda skyddsronder underlåtit att inkludera sidoentreprenörer i dessa.⁸⁸
353. Det är för Trygg-Hansa oklart huruvida NCC menar att det Trygg-Hansa gör gällande – och innehållet i SHK:s Rapport härvid – skulle vara felaktigt med påstående om att skyddsronderna alltid inkluderade sidoentreprenörer, eller om NCC gör gällande att skyddsronderna ibland inkluderade sidoentreprenörer. Trygg-Hansa begär klargörande i denna fråga. Som framgår nedan i avsnitt L.1 begär Trygg-Hansa att NCC ska tillställa Trygg-Hansa underlag samtliga protokoll från de skyddsronder som skedde under uppförandet av Vattenparken Oceana, från byggstart fram till och med Branden.
354. NCC har inte heller agerat korrekt med avseende på skyddsronder och WhiteWater.
355. Det är oklart om NCC gör gällande att skyddsronderna inkluderade WhiteWater och i så fall i vid vilka tillfällen NCC gör gällande att skyddsronder inkluderade WhiteWater. Om NCC gör gällande att skyddsronder inkluderat WhiteWater kan det konstateras att det inte vid dessa skyddsronder, vid vilka entreprenörers riskbedömningar och arbetsberedningar skulle kontrolleras, har hanterats att det aktuella arbetet med elmuffsvetsning som startade Branden inte dokumenterats i riskanalys och arbetsberedning, vilket utgör en allvarlig brist. Om skyddsronderna inkluderade WhiteWater måste det också sättas i fråga hur NCC, som synes påstås, inte kan ha haft kännedom om att omledningsrören sammanfogades med arbetsmetoden elmuffsvetsning.
356. Om NCC inte med erforderlig regelbundenhet inkluderat WhiteWater i skyddsronder utgör det också en allvarlig brist i NCC:s utförande av uppdraget.

⁸⁸ NCC:s stämningsansökan, stycke 107.

357. NCC har inte tillsett att alla arbetare på byggarbetsplatsen genomgick NCC:s introduktion och utbildning som utgjorde ett krav för att få tillträde till byggarbetsplatsen. Inte heller har NCC tillsett att det tagits fram någon arbetsberedning eller någon riskanalys för det arbete som WhiteWater utförde och som startade Branden. Bland annat dessa förhållanden har medfört att risker förknippade med arbetet inte har identifierats eller hanterats inom ramen för arbetsmiljöarbetet. Vidare har NCC inte tillsett att lagar, regler och rutiner efterlevdes, kontrollerades och följdes upp.
358. NCC har även utsetts till tillståndsansvarig vid brandfarliga heta arbeten, och följande får härmed anföras.
359. NCC anför att Liseberg utsåg NCC till tillståndsansvarigt för brandfarliga heta arbeten, men att Liseberg och NCC överenskom att Liseberg skulle ha tillståndsansvaret för "vissa sidoentreprenörer".⁸⁹ Om NCC gör gällande att Lisebergs tillståndsansvar inte avsåg WhiteWater emotses ett klargörande om detsamma.⁹⁰
360. Trygg-Hansa gör gällande att NCC:s ansvar som tillståndsansvarig vid brandfarliga heta arbeten omfattade WhiteWater.

⁸⁹ NCC:s stämningsansökan, stycke 113.

⁹⁰ NCC:s stämningsansökan, stycke 41.

361. Det var ett krav för att få arbeta på byggarbetsplatsen att WhiteWaters anställda genomgick NCC:s introduktion och utbildningar. Vidare var det ett krav att det, innan arbetet påbörjades, skulle framtas riskanalys och arbetsberedning för såväl underentreprenörers som sidoentreprenörers arbeten, inkluderande det arbete som WhiteWater utförde och som startade Branden. Trots detta har NCC inte tillsett att kraven uppfylldes. Vidare fanns krav på att heta arbeten inte fick påbörjas utan att tillståndsansvarig för det har kontrollerat behörighet och gett tillstånd till arbetet. Trots det har utsedda tillståndsansvariga för brandfarliga heta arbeten inom NCC inte heller gjort någon bedömning av om den aktuella elmuffsvetsningen utgjorde brandfarliga heta arbeten. Inte heller har de kontrollerat om de montörer kopplade till WhiteWater som utförde arbetena hade behörighet för att göra så, eller utfört någon dokumenterad riskbedömning i övrigt enligt Säkerhetsreglerna.
362. En korrekt riskbedömning av det heta arbetet skulle ha utvisat att det förelåg risk för att material kunde antändas och brand uppstå, vilket innebär att arbetet klassificeras som brandfarliga heta arbeten – vilka montörerna saknade behörighet att utföra – och åtgärder skulle ha vidtagits för att undvika att brand uppstod eller möjliggöra en snabb släckning om behov av det skulle uppkomma. Detta skedde emellertid inte.
363. NCC anför att WhiteWater aldrig ansökte om tillstånd för att utföra de aktuella arbetena och att NCC inte haft någon skyldighet eller ens möjlighet att göra en riskbedömning.⁹¹
364. Som ovan emellertid anförts, hade NCC kännedom om WhiteWaters arbeten med omledningsrören och arbetena diskuterades löpande med WhiteWater. Trots detta har NCC inte hanterat bristerna som förelegat i form av avsaknad av arbetsberedning, riskanalys och tillståndsansökan.
365. WhiteWater, en utländsk aktör med personal utan utbildning inom brandfarlig heta arbete, synes inte heller utifrån NCC:s ordnings- och skyddsregler, vilka tillställts WhiteWater, ha uppfattat att arbetena utgjorde ett hett arbete som skulle hanteras enligt Säkerhetsreglerna och som krävde att tillståndsansvarig vid NCC bedömde dess brandfarlighet.

⁹¹ NCC:s stämningsansökan, stycke 116.

366. NCC:s felaktiga eller i vart fall vilseledande bedömning och informationsförmedling i fråga om vad som utgör hett arbete i NCC:s ordnings- och skyddsregler, vilka tillställts WhiteWater, följer enligt nedan.

b. Hot work

'Hot Work' means primarily welding, cutting, angle grinding, soldering and works with naked flames.

No hot work may be started until NCC's permit issuer has checked and issued a permit for the work. The equipment must meet the Swedish Work Environment Authority's requirements and the work must comply with the rules of the Swedish Fire Prevention Association. The requirements of insurance companies for preventive measures must also be met.

Bild 11: Urklipp ur NCC:s ordnings- och skyddsregler, aktbilaga 25 i mål T 13341-25, s. 5.

367. Fritt översatt till svenska har NCC angett följande i den gulmarkerade meningen.

"Med "heta arbeten" avses främst svetsning, skärning, vinkelslipning/arbete med rondell, lödning och arbete med öppen låga."

368. I en svensk version av NCC:s ordnings- och skyddsregler, upprättad den 11 december 2018 och senast ändrad den 23 september 2022, vilka är de något reviderade ordnings- och skyddsregler som nu återfinns som NCC:s generellt och för alla projekt gällande ordnings- och skyddsregler, på NCC:s hemsida, anges också följande.

"Med brandfarliga arbeten/heta arbeten menas främst svetsning, skärning, arbete med rondell, lödning samt arbeten med öppen låga. Inga heta arbeten får påbörjas utan att tillståndsansvarig för det tillfälliga heta arbetet har kontrollerat behörighet och gett tillstånd till arbetet. Utrustningen ska uppfylla Arbetsmiljöverkets krav och arbetet ska följa Brandskyddsföreningens regler"⁹²

⁹² NCC:s ordnings- och skyddsregler från hemsida (upprättad 11 december 2018 och senast ändrad den 23 september 2022), aktbilaga 116 i mål T 13341-25.

369. Det som anförs i den första meningen kan jämföras med definitionen av heta och brandfarliga heta arbeten i Säkerhetsreglerna.

Heta arbeten	arbeten med verktyg och utrustning som alstrar värme eller gnistor.
Brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats	arbeten med verktyg eller utrustning som alstrar värme eller gnistor och som utgör en brandrisk samt genomförs på en tillfällig arbetsplats.

Bild 12 och 13: Urklipp ur definitioner i Säkerhetsreglerna, aktbilaga 28 i mål T 13341-25.

370. Som framgår innehåller NCC:s ordnings- och skyddsregler därmed inte en korrekt definition av heta arbeten, utan i stället en felaktigt eller i vart fall direkt vilseledande definition av vad som utgör heta arbeten. Detta medför i sin tur en uppenbar risk för missuppfattning bland annat hos mottagande entreprenör, särskilt utländsk entreprenör, i fråga om vad som utgör hett arbete enligt svenska säkerhetsregler, och vilka ordnings- och skyddsregler NCC ställt upp för hett arbete. NCC som organ ansvarar här för.
371. I sammanhanget kan konstateras att NCC, redan före Brandens inträffande, även i övrigt, har gjort felaktiga bedömningar i fråga om att elmuffsvetsning generellt sett inte utgör ett hett eller brandfarligt hett arbete, samt i fråga om hur en tillståndsansvarig ska göra bedömningen i fråga om vad som utgör brandfarligt hett arbete.
372. Exempelvis har en av NCC:s underentreprenör i det aktuella projektet, före Branden utfört elmuffsvetsning bland annat i en källare och NCC har uppgett att på grund av att underentreprenören själv inte ansåg att de arbetena utgjorde brandfarliga heta arbeten hade NCC inte någon anledning att göra bedömningen att sådan elmuffsvetsning kunde utgöra brandfarligt hett arbete.⁹³
373. Detta är emellertid en felaktig hantering av tillståndsansvaret. Det är endast den tillståndsansvarige, i förevarande fall vid NCC, som har att göra bedömningen om ett hett arbete utgör ett brandfarligt hett arbete eller inte.

⁹³ Brev från NCC till Trygg-Hansa den 10 mars 2025, bilaga S-5.

374. Även avseende det arbetet har det således varit en felaktig hantering av NCC att, som tillståndsansvarig för brandfarliga heta arbeten, inte självt riskbedöma dessa arbeten.
375. Som framgår har NCC också uppgett att bolaget inte varit medvetet om att elmuffsvetsning är ett hett arbete, samt påstått att brandrisken med elmuffsvetsning var generellt okänd inom byggbranschen innan Branden.⁹⁴
376. Det förhållandet att NCC inte varit medvetet om att elmuffsvetsning utgör ett hett arbete utgör i sig grov vårdslös underlåtenhet hos NCC, såväl hos NCC som organ, som hos övriga anställda i ledande ställning. Detta eftersom det framgår redan vid en läsning av Säkerhetsreglerna att arbete med verktyg och utrustning som alstrar värme eller gnistor utgör ett hett arbete och då elmuffsvetsning utgör ett arbete med utrustning som alstrar värme. Det kan tilläggas att Säkerhetsreglerna gällde som avtalsinnehåll mellan Liseberg och NCC samt att de gäller i princip för alla entreprenadarbeten som NCC utför för svenska beställare där AB eller ABT utgör avtalsinnehåll.
377. Som ovan anføres i avsnitt H.5 bestrider Trygg-Hansa också att riskerna med elmuffsvetsning inte skulle ha varit kända i byggbranschen. Det har i vart fall ålegat NCC att inneha och skaffa sig kännedom om att elmuffsvetsning utgör ett hett arbete vilket, som utgångspunkt, ska betraktas som ett brandfarligt hett arbete, och att bland annat Säkerhetsreglerna äger tillämpning och således ska följas vid sådant arbete. Det har också ålegat NCC att inneha och skaffa sig kännedom om förekommande lagar och regler, t ex arbetsmiljölagen. Det fanns före Branden tillgänglig information som gav – och borde ha gett – anledning att förstå att elmuffsvetsning utgör ett hett arbete som medför brandrisk. Detta följer redan av att arbetsmetoden som sådan är att sammanfoga rördelar i plast genom en arbetsmetod som medför uppvärmning. Vid elmuffsvetsning alstras således värme, vilket i sig uppfyller kriteriet för att arbetsmetoden enligt Säkerhetsreglerna ska klassificeras som ett hett arbete. Att en arbetsmetod med utrustning eller verktyg som bygger på uppvärmning för att möjliggöra sammanfogning av brännbart material kan medföra brandrisk är inte en slutsats som förutsätter specialkunskap. Härtill får det återigen upprepas att brandrisk framgår av tillgängliga bruksanvisningar samt utbildningsmaterial.

⁹⁴ NCC:s stämningsansökan, stycke 119 samt avsnitt 5.2.

378. Det har varit både ett krav på fackmässigt utförande och enkelt för en aktör som NCC – som är ett av de ledande bygg- och anläggningsföretagen i Norden – att inneha och skaffa sig kännedom om att elmuffsvetsning utgör ett hett arbete som medför brandrisk.
379. Det kan i sammanhanget noteras att de tillstånd för heta arbeten som NCC utfärdat under byggprojektet är skrivna enligt den tillståndslista som rekommenderades innan Säkerhetsreglerna uppdaterades den 1 januari 2023.⁹⁵ Det noteras vidare att NCC:s platschef och BAS-U, tillika brandskyddsansvarig, senast genomgick kurs för heta arbeten den 7 oktober 2020. Det framstår redan därigenom som att varken NCC som organ eller NCC:s platschef, Bas-U och tillika brandskyddsansvarig, har hållit sig informerade och uppdaterade på sätt som erfordras.
380. Det är visserligen inte krav på att använda den tillståndslista som är bilagd Säkerhetsreglerna, utan man kan använda delar eller komplettera med egna delar så länge som regelverket följs. Men, mot bakgrund av att Säkerhetsreglerna uppdaterades den 1 januari 2023 och det i dessa särskilt noterades att elmuffsvetsning är en svetsmetod samt med hänvisning till den av NCC framförda inställningen om att NCC inte kände till att elmuffsvetsning utgjorde ett hett arbete, gör Trygg-Hansa gällande följande.
381. NCC, såväl genom NCC som organ som genom andra arbetstagare i ledande ställning har underlåtit att hålla sig uppdaterad och skaffa sig sådan kännedom som NCC borde ha haft med avseende på att elmuffsvetsning utgör hett arbete, samt med avseende brandriskerna med elmuffsvetsning, inklusive de ändringar som trädde i kraft med uppdateringen av Säkerhetsreglerna.
382. NCC har, enligt 3 kap 3 § arbetsmiljölagen, som arbetsgivare en skyldighet att se till att de anställda får god kännedom om de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs och att arbetstagare upplyses om de risker som kan vara förbundna med arbetet.

⁹⁵ Brandorsaksutredningen, aktilaga 42 i mål T 13341-25, s. 81.

383. Vidare ska NCC som arbetsgivare enligt samma lagrum förvissa sig om att arbetstagare har den utbildning som behövs och vet vad de har att iaktta för att undgå riskerna i arbetet, samt ska arbetsgivaren se till att endast arbetstagare som har fått tillräckliga instruktioner får tillträda områden där det finns en påtaglig risk för ohälsa eller olycksfall. NCC som organ har inte uppfyllt sina skyldigheter härvid.
384. Därtill har vissa andra anställda i ledande ställning, däribland NCC:s platschef, tillika BAS-U och brandskyddsansvarig samt NCC:s tillståndsansvariga haft eget ansvar att hålla sig uppdaterad och skaffa sig erforderlig kännedom om, samt agera i enlighet vad som framgår av lagar, Säkerhetsreglerna, övriga tillämpliga regler. De har brustit i att agera i enlighet därmed.
385. Trots den allmänt tillgängliga informationen som fanns dels om att elmuffsvetsning är en arbetsmetod som är att betrakta som heta arbeten, dels om det förtydligande som skedde i januari 2023 om att elmuffsvetsning är att betrakta som en svetsmetod, och dels om den brandrisk som elmuffsvetsning kan medföra har NCC underlåtit att anse att elmuffsvetsning kan utgöra brandfarliga heta arbeten och därtill givit felaktig eller i vart fall missvisande information om vad som utgör heta arbeten. Bland annat dessa förhållanden har medfört att WhiteWater har kunnat utföra ett riskfyllt brandfarligt hett arbete – utan att tillräckliga förutsättningar förelegat för att kunna utföra ett korrekt montage, utan att WhiteWaters montörer hade behörighet att utföra heta arbeten, utan att NCC och WhiteWater följt några Säkerhetsregler och utan att NCC och WhiteWater vidtagit några säkerhetsåtgärder.
386. Vidare har det anförda förhållandena i kombination med att NCC:s anställda i ledande ställning underlåtit att agera korrekt som platschef, tillståndsansvarig, samordningsansvarig, brandskyddsansvarig och Bas-U medfört att WhiteWater, utan behörighet därför, har kunnat utföra ett brandfarligt hett arbete som inte finns dokumenterat i någon riskanalys eller arbetsberedning och som inte heller riskbedömts av tillståndsansvarig för brandfarliga heta arbeten eller av BAS-U

387. Om NCC hade agerat korrekt hade de aktuella montörerna kopplade till WhiteWater som utförde arbetena över huvud taget inte utfört dessa arbeten, redan eftersom de saknade sådan behörighet som krävs därför.
388. Sammantaget gör Trygg-Hansa gällande att NCC insett eller borde ha insett att det förelåg risk för skada. Genom att underlåta att tillse att lagar, regler och rutiner efterlevdes, kontrollerades och följdes upp samt genom underlåtenhet att riskbedöma arbeten har NCC agerat grovt vårdslöst. NCC saknar därför rätt till försäkringsskydd enligt punkt 6.5 i Projektförsäkringen, alternativt enligt punkt 5.4 i Projektförsäkringen eller första meningen i punkt 5.5 i Projektförsäkringen.
389. Därtill måste NCC anses ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skada skulle uppstå. Även av denna anledning saknar NCC rätt till försäkringsskydd enligt punkt 6.5 i Projektförsäkringen, alternativt enligt punkt 5.4 i Projektförsäkringen.
- I.4 NCC borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa**
390. Som ovan anføres, är det Trygg-Hansas inställning att NCC har agerat grovt vårdslöst. Därtill är det Trygg-Hansas inställning att NCC måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skada skulle uppstå. NCC saknar därför rätt till försäkringsskydd enligt ovan nämnda villkorspunkter.
391. Som emellertid även ovan anføres, skiljer sig andra meningen i punkt 5.5 i Projektförsäkringen från punkterna 5.4 och 6.5 i Projektförsäkringen på sådant sätt att såväl insiktsrekvisitet ("*borde ha insett*") som riskrekvisitet ("*stor sannolikhet*") innebär ett lägre krav än vad som följer av punkterna 5.4 och 6.5.
392. Om det således skulle finnas att NCC inte har agerat grovt vårdslöst eller handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa, gör Trygg-Hansa gällande att NCC under alla omständigheter borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa och att NCC därför saknar rätt till försäkringsskydd enligt andra meningen i punkt 5.5 i Projektförsäkringen.

393. Trygg-Hansa gör för närvarande gällande samma omständigheter till grund för detta agerande som för den grova vårdslösheten och det medvetna risktagandet.

I.5 Identifikation

394. Av punkt 5.4, 5.5 och 6.5 i Projektförsäkringen följer att med den försäkrade, i förevarande fall NCC, likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.⁹⁶
395. NCC har i entreprenadkontraktet mellan Liseberg och NCC utsetts att vara bland annat BAS-P och BAS-U. Vidare har det i entreprenadkontraktet avtalats om att NCC ska svara för att NCC:s egna arbeten samordnas med beställarens eventuellt egna samt sidoentreprenörers och andras arbeten och installationer. Liseberg och NCC har vidare bland annat avtalat om att NCC är skyldigt att *”Systematiskt planera, leda och kontrollera verksamheten i syfte att skapa en god arbetsmiljö”*, samt att om NCC bryter mot arbetsmiljölagen eller föreskrifter meddelade av Arbetsmiljöverket ska NCC ersätta Liseberg för de kostnader som detta har orsakat Liseberg.⁹⁷
396. Torbjörn Hahn har i entreprenadkontraktet angivits som NCC:s platschef och som BAS-U.⁹⁸ Torbjörn Hahn har vidare i arbetsmiljöplanen noterats som brandskyddsansvarig innefattande bland annat ansvar för att samordna tillståndsansvariga för heta arbeten.⁹⁹ Denne utgör således sådan anställd som självständigt leder ett arbete på platsen och som identifieras med NCC.
397. Som ovan anges, skulle riskanalys med föreslagna åtgärder, jämte arbetsberedning, lämnas av WhiteWater till BAS-U innan arbete påbörjades. Vidare skulle skyddsronder, ledda av BAS-U, ske varje vecka och där bland annat entreprenörers riskbedömningar och arbetsberedningar skulle kontrolleras.

⁹⁶ Jfr 8 kap. 14 § FAL.

⁹⁷ Administrativa Föreskrifter, aktilaga 18 i mål T 13341-25, AFD. 34 samt AFD. 5.

⁹⁸ Entreprenadkontraktet, aktilaga 11 i mål T 13341-25, avsnitt 3.

⁹⁹ Arbetsmiljöplan, aktilaga 22 i mål T 13341-25, s. 5–7.

398. I förevarande fall, har arbetet som startade Branden inte dokumenterats i någon riskanalys eller arbetsberedning innan arbetet påbörjades. Inte heller har bristen i form av avsaknad riskanalys och arbetsberedning, och trots NCC:s insyn i arbetet som skulle utföras, hanterats under arbetets gång, exempelvis under skydds rond.
399. Som ovan anförts gör NCC emellertid gällande att bolaget vid ett möte den 29 september 2023, som fortsatte den 2 oktober 2023, fick information om att en tidigare inlämnad riskanalys var tillämplig på arbetena med omledningsrören på Rattler.
400. NCC har inte uppgett vilka från NCC som deltog vid det möte under vilket NCC påstår att bolaget ska ha fått detta besked. Som framgår nedan i avsnitt L.2, begär Trygg-Hansa att NCC tillställer Trygg-Hansa mötesprotokollet från mötet den 29 september 2023, som fortsatte den 2 oktober 2023. Därtill begär Trygg-Hansa att NCC uppger vilka från NCC som deltog vid de löpande möten som NCC menar att utförandet av arbeten stämde av samt att NCC tillhandahåller samtliga mötesprotokoll från dessa möten.
401. Som ovan anförts hade endast två av sju personer av WhiteWaters personal som arbetade på dagen som Branden inträffade genomgått den introduktion och utbildning som utgjorde ett krav för att få tillträde till arbetsplatsen.
402. Mot bakgrund av ovan gör Trygg-Hansa gällande att Torbjörn Hahn, så som NCC:s platschef och BAS-U, inte har agerat i enlighet med vad som ankommer på honom.
403. Entreprenadkontraktet mellan NCC och Liseberg har underskrivits av Torleif Harrysson. I detsamma anges vidare Torleif Harrysson som NCC:s ombud och Karl-Magnus Kake som NCC:s projektchef.¹⁰⁰ Även dessa personer utgör exempel på personer som identifieras med NCC och som inte har agerat i enlighet med vad som ankommer på dem.
404. Även de som utgjorde NCC:s företagsledning vid den aktuella tiden identifieras med NCC och har, som beskrivits i detta svaromål, underlåtit att agera i enlighet med vad som ankommer på dem i deras organansvar.

¹⁰⁰ Entreprenadkontraktet, aktbilaga 11 i mål T 13341-25, avsnitt 3 samt s. 5.

J Det föreligger orsakssamband mellan NCC:s agerande och den uppkomna Branden

J.1 Efterlevnad av lagar och regler hade förhindrat Branden

405. NCC:s bristfälliga agerande och de brister som förelegat i det systematiska arbetsmiljö- och brandskyddsarbetet, vilket medfört att det brandfarliga heta arbetet med omledningsrören utfördes utan tillräckliga förutsättningar och utan tillstånd, har framkallat skada på såväl NCC:s entreprenad som på annan egendom.
406. Det finns ett tydligt orsakssamband mellan NCC:s bristfälliga agerande och Branden.
407. Om NCC hade utfört det systematiska arbetsmiljö- och brandskyddsarbetet som NCC ansvarat för på korrekt sätt, och NCC hade tillsett att lagar, regler och rutiner efterlevdes, kontrollerades och följdes upp, hade riskerna med WhiteWaters arbete identifierats och hanterats.
408. Om NCC hade tillsett att så skett hade WhiteWaters montörer inte utfört de aktuella arbetena, redan eftersom de saknade behörighet att göra så.

J.2 Huvudorsaksläran är inte tillämplig

409. Det noteras att NCC gör gällande att Trygg-Hansa med beaktande av huvudorsaksläran inte skulle kunna nå framgång med sin invändning avseende framkallande av försäkringsfall i förhållande till NCC. Detta eftersom NCC menar att orsakssambandet ska prövas i enlighet med huvudorsaksläran enligt vilken Branden endast kan ha orsakats av endera NCC eller WhiteWater, varvid NCC påstår att en sådan tillämpning leder till att det är WhiteWater som har orsakat Branden.¹⁰¹
410. Förevarande situation utgör emellertid inte en sådan som huvudorsaksläran tar sikte på. Huvudorsaksläran tar sikte på situationer där skada orsakats genom sam-verkan mellan dels en av försäkringen täckt händelse (risk), dels av andra händelser (risker) vilka inte täcks av försäkringen.

¹⁰¹ NCC:s stämningsansökan, stycke 155.

411. En uppkommen skada ska då omfattas av en försäkringsgivares ansvar om den täckta händelsen (risken) utgjort skadans huvudorsak, annars inte.
412. Det som avses med samverkande skadeorsaker då huvudorsaksläran är av relevans kan exemplifieras av omständigheterna i NJA 2024 s. 52. Ett tak hade då rasat in på grund utav en samverkan av dels brister i byggnadens konstruktion – en risk som täcktes av försäkringens allriskmoment – och dels av att taket belastades med snölast, något som kunde omfattas av försäkringens grundmoment men som parterna i målet var ense om inte var tillämpligt på den aktuella skadan. Bristerna i konstruktionen och snölasten var samverkande orsaker till att taket rasade in. Eftersom inte båda händelserna täcktes av försäkringen fanns anledning att med hjälp av huvudorsaksläran utröna om den täckta risken var skadans huvudorsak.
413. I nu aktuellt fall kan konstateras att det av Projektförsäkringen framgår att försäkrade skadehändelser (risker) är dels allriskmomentet (punkten 1.7.1 i Projektförsäkringen, dock att kravet på oförutsedd fysisk skada genom Försäkringsbrevet har ändrats till fysisk skada), dels stöldmomentet (punkten 1.7.2 i Projektförsäkringen).
414. Till följd av Branden har fysisk skada på försäkrad egendom uppstått, och händelsen – dvs. risken – täcks därför i sig av Projektförsäkringen. Detta för såväl NCC som WhiteWater.
415. Det är således i förevarande fall inte fråga om samverkande risker/skadeorsaker i den mening som huvudorsaksläran avser, dvs. i form av att skada på försäkrad egendom uppstått genom såväl en *försäkrad* som en *oförsäkrad* risk.
416. I stället är frågan huruvida två under Projektförsäkringen medförsäkrade parter skador på sina respektive entreprenader – dvs. fysisk skada på försäkrad egendom – ändock inte är ersättningsgilla under Projekt-försäkringen med anledning av respektive parts agerande. Denna bedömning är individuell och i förhållande till respektive part, dvs. NCC och WhiteWater.
417. Huvudorsaksläran är därmed inte aktuell i förevarande fall så som NCC gör gällande.

DEL VI – ÖVRIGT

K Bevisuppgift

418. I NCC:s stämningsansökan anges att NCC avser att åberopa bevisning när det har klarlagts vilka omständigheter som är tvistiga.¹⁰² NCC har sedan i yttrande begärt att Trygg-Hansa i det utvecklade svaromålet ska avge bevisuppgift, och härvid anført, med hänvisning till vad Trygg-Hansa i målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa uppgett avseende antal förhörspersoner, att Trygg-Hansa inte kan *"tillåtas att mörka vilken bevisning som bolaget avser att åberopa"*.¹⁰³
419. Med beaktande av att NCC självt inte avgett bevisuppgift, framstår NCC:s begäran och påstående om att Trygg-Hansa skulle *"mörka"* vilken bevisning som kommer att åberopas som svårförståelig. Som NCC även är medvetet om, har det i målet mellan Liseberg och Trygg-Hansa beslutats om att Liseberg, så som käranden, först ska inkomma med preliminär samlad och slutlig bevisuppgift.¹⁰⁴
420. Mot denna bakgrund får Trygg-Hansa för närvarande preliminärt åberopa den skriftliga bevisning som Trygg-Hansa hänvisar till i fotnoterna ovan, till styrkande av de påståenden där det hänvisas till respektive bevis, i den utsträckning påståendena visar sig vara tvistiga. Trygg-Hansa avser att komplettera bevisuppgiften när NCC, så som käranden, inkommit med bevisuppgift.

L Begäran om information och underlag

L.1 Skyddsronder

421. NCC påstår att *"till skillnad från vad Trygg-Hansa felaktigt påstått i tvisten mot Liseberg inkluderade skyddsronderna även sidoentreprenörer."*¹⁰⁵ I SHK:s Rapport framgår att det *"dock framkommit uppgifter om att skyddsronderna inte alltid inkluderat sidoentreprenörer"*.¹⁰⁶

¹⁰² NCC:s stämningsansökan, stycke 162.

¹⁰³ NCC:s yttrande den 28 juni 2026, stycke 52 och fotnot 37.

¹⁰⁴ Aktilaga 123 i mål T 13341-25.

¹⁰⁵ NCC:s stämningsansökan, stycke 107.

¹⁰⁶ Rapporten, aktbilaga 19 i mål T 13341-25, s. 30.

422. Det är således för Trygg-Hansa oklart huruvida NCC menar att det Trygg-Hansa gör gällande, och innehållet i SHK:s Rapport härvid, skulle vara felaktigt, med påstående om att skyddsronterna alltid inkluderade sidoentreprenörer och således WhiteWater eller om NCC gör gällande att skyddsronterna ibland inkluderade sidoentreprenörer och således endast ibland inkluderade WhiteWater. Trygg-Hansa begär klargörande i denna fråga.
423. Om NCC gör gällande att skyddsronterna ibland inkluderade sidoentreprenörer begär Trygg-Hansa besked om vilka sidoentreprenörer som inkluderats och vid vilka tillfällen detta skett.
424. Trygg-Hansa begär också att NCC tillställer Trygg-Hansa samtliga protokoll från de skyddsronder som skett under uppförandet av Vattenparken Oceana, från byggstart fram till och med Branden.

L.2 Mötesprotokoll

425. NCC gör gällande att bolaget vid ett möte den 29 september 2023, som fortsatte den 2 oktober 2023, fick information om att omledningsrören på Rattler skulle monteras av WhiteWater samt att den riskanalys som NCC fick del av den 16 juni 2023 var tillämplig även på dessa arbeten.¹⁰⁷
426. Trygg-Hansa begär att NCC tillställer Trygg-Hansa mötesprotokollet från mötet den 29 september 2023, som fortsatte den 2 oktober 2023, samt uppger vilka från NCC som deltog vid detta möte.
427. NCC gör också gällande att det under hösten 2023 hölls löpande möten där utförandet av arbeten stämdes av.¹⁰⁸
428. Trygg-Hansa begär att NCC uppger vilka från NCC som deltog vid de löpande möten som NCC menar att utförandet av arbeten stämdes av med samt att NCC tillställer Trygg-Hansa samtliga mötesprotokoll från dessa möten.

¹⁰⁷ NCC:s stämningsansökan, stycke 98.

¹⁰⁸ NCC:s stämningsansökan, stycke 98.

429. Vidare gör NCC gällande att i den mån det identifierades brister vid skyddsronder eller mer sporadiskt under entreprenadtiden hanterades dessa bland annat genom regelbundna samordningsmöten mellan NCC, Liseberg och WhiteWater såvitt avser montaget av vattenattraktionerna.¹⁰⁹

430. Trygg-Hansa begär att NCC tillställer Trygg-Hansa samtliga mötesprotokoll från de samordningsmöten som förevarit mellan NCC, Liseberg och WhiteWater samt mellan NCC och Liseberg i de fall sådant möte avser montaget av vattenattraktionerna.

L.3 Underlag utvisande genomgående av introduktion och utbildning

431. Som ovan anføres uppställdes i NCC:s ordnings- och skyddsregler krav på introduktion och utbildning för att få tillträde. Trots detta hade endast två av de sju personer hos WhiteWater som arbetade på dagen som Branden inträffade genomgått introduktionen och utbildningen.

432. Trygg-Hansa begär att NCC tillställer Trygg-Hansa underlag som utvisar vilka personer hos WhiteWater som hade genomgått NCC:s introduktion och utbildning.

L.4 Företag som vistats på byggarbetsplatsen för Vattenpark Oceanas utförande och avtal med underentreprenörer

433. Trygg-Hansa begär att NCC ska tillställa Trygg-Hansa information samtliga företag, inkluderande såväl underentreprenörer till NCC som sidoentreprenörer till NCC, som vistats på byggarbetsplatsen för Oceanas utförande och som omfattats av NCC:s ordnings- och skyddsregler. Trygg-Hansa begär i samband därmed att NCC ska redogöra för samtliga som NCC anlitat som underentreprenörer samt att NCC ska tillställa Trygg-Hansa avtal mellan NCC och samtliga underentreprenörer.

¹⁰⁹ NCC:s stämningsansökan, stycke 107.

M FÖRTYDLIGANDE RESERVATION

434. Till undvikande av missförstånd får Trygg-Hansa framhålla att Trygg-Hansa kan komma att komplettera sitt svaromål när det är slutligt klarlagt vilket av NCC:s yrkanden som ska prövas i målet.

Stockholm som ovan

Per Sjödin

Mikaela Kempe Bergner

Clara Lundin

Karin Schöldström

BILAGOR

Bilaga S-1	Trygg-Hansas preliminära ställningstagande	2024-05-22
Bilaga S-2	Brev från NCC till Trygg-Hansa	2024-08-30
Bilaga S-3	E-postmeddelande från Trygg-Hansa till NCC	2024-11-11
Bilaga S-4	Brev från Trygg-Hansa till NCC	2024-12-20
Bilaga S-5	Brev från NCC till Trygg-Hansa	2025-03-10
Bilaga S-6	Brev från Trygg-Hansa till NCC	2025-03-31
Bilaga S-7	Brev från NCC till Trygg-Hansa	2025-05-13